

DIENOS KLAUSIMAI IR DARSIS TAS

Audėjų ir verpėjų streikas atsėjo 14-kos žmonių gyvybių. O kiek sužeistų! Ginklų ir amunicijos išdirbėjai pranešė apie jų biznio padidėjimą nuo penkių iki dešimt procentų. Mat, streiko centrus autoritetai sutraukė daugiau militarių jėgų.

Rugsėjo 24-25-tą dienomis Montello, Mass., įvyko Lietuvių Darbininkų Sągos metinis iš eilės 19-tas seimas. Daugiausia svarstyta sąjungos skyrių didinimo ir "Darbininko" reikalai.

ALTASS valdyba galutinai nusprendė "Lituanicos II" skridimą atidėti į sekančią vasarą. Lietuvos gi laikraščiai teberašo, kaip ten visuomenė laukia Dariaus Girėno žygio užbaigimo — leit. Vaitkaus atskridimo. Išrodo, skridimo atidėjimas ir anapus jūrų išsaus karčios kritikos skridimo rengėjų adresu.

Prancūzijos užsienio reikalų ministeris L. Barthou ruošiasi į Romą pasitarimui su Italijos premjeru Mussolini. Iš to daromos išvados, kad prancūzų ir italų santykiai gėrėja. Po pasaulinio karo tie santykiai buvo gerokai "atšalę."

RŪPINASI SUVARGUSIŲ SELPIMU

Artinantis žiemos sezonui, steitų autoritetai rūpinasi bedarbių ir jų šeimynų likimu.

Kai kurie steitai reikalauja šelpimui sumas tikisi gauti iš įvairių kitų fondų, o kiti rengiasi uždėti specialius taksus, mokesčius, išleisti bonus ir t. p.

Michigan steitas suvargusių šelpimui išleidžia per mėnesį \$1,000,000. Steito šelpimo administratorius W. Haber ragina į pagalbą miestų, apskričių ir kaimų autoritetus ir veikėjus.

West Virginia skiria per mėnesį po \$250,000, Utah po \$155,000.

California steitas lapkričio mėnesį tikisi turėti bilijų išleidimui bonų ir sukėlimui \$24,000,000 suvargusių šelpimui.

Illinois steito legislatūra jau autorizavo išleidimą bonų už \$22,500,000.

Kiti steitai irgi vartoja įvairias priemones suvargusių aprūpinimui.

STATYS LIETUVIŠKĄ MOKYKLĄ

Brazilijos lietuviai labai susirūpinę savų mokyklų statymu. Neseniai buvęs gausus lietuvių organizacijų susirinkimas nutarė įsigyti Sao Paulo Mokka priemiesty žemės sklypą ir ten statyti mokyklą. Tam tikslui renkamos aukos ir manoma tuojau mokyklos statybos darbą pradėti.

Nesenai ties Rytų Škotijos krantais buvo rastas butelis su rašteliu lietuvių lakūnų Dariaus ir Girėno atminimui skirtas. Raštelis yra toks: "tegu jūros dievaitė Jūratė žino, kad bebaimiai lietuviai lakūnai nugalėjo šį vandenyną ir kad jis nebegali įkvėpti baimės." — aviacijos leit. T. Nekrošius, Olandų Amerikos linijos laive Statendam; 1933 metų rugpjūčio 25 dieną."

Rugsėjo 20-tą Pensilvanijos gubernatorių Pinchot pasirašė bilijų skiriančių \$20,000,000 bedarbių ir jų šeimynų šelpimui.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 39

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS, RUGSEJO-SEPT. 27, 1934

VOL.-METAI XVII

LINDBERGU SŪNAUS NUŽUDYMO MISTERIJA AIŠKĖJA

Autoritetai sučiupo eks-karį vokiečių Bruno Richard Hauptmann pas kurį atrado \$13,750 sumokėtų už vaikučio išlaisvinimą

New York. — Pereitą savaitę žaibo greitumu pasaulį apskrido žinia, kad autoritetai sučiupo siūlą vedantį prie garsaus lakūno pulkininko Charles A. Lindbergh sūnelio išvogėjų ir žudytųjų.

Vienų metų amžiaus Lindbergtų pagrobė iš jo tėvų rezidencijos Hopewell, N. J., 1932 metais kovo 1-mą. Jį piktadariai išnešė iš jo lopšio pro miegamo kambario langą.

Vietinė ir viso krašto policija stoji ant kojų susėkt žmogvagius ir išlaisvint vaikūtį. Tačiau visos pastangos neėjo už niek, nes po kiek laiko netoli namų, krūmuose atrado nužudytą vaikučio kūną. Jo galvutė buvo permušta kietu instrumentu.

Sielvarto slėgiami tėvai siūlė žmogvagiams užmokestį, kad tik atgautų gyvą sūnelį. Per dr. John F. Condon (Lefsius) jie sumokėjo nežinomam asmeniui ar asmenims \$50,000. Tuos pinigų dr. Condon sumokėjo per St. Raymonds kapinių sieną.

Kad anuomet ir buvo skaudžiai apgauti Lindberghai ir jų draugai, tačiau tie pinigai dabar padavė autoritetams siūlą į jų rankas. Jie suėmė ir išardė vokiečių kilmės eks-kareivį Bruno Richard Hauptmann, 35 metų amžiaus. Jis turi kriminalinį rekordą, sėdėjęs kalėjime, buvo paleistas ant parolės, bet vėl nusikalto ir buvo ieškomas. 1923 metais jis, kaip laivo "Washington" tarnautojas, atvyko į New Yorką ir čia nelegaliai apsiliko.

Hauptmanno garadžiaus grindyse, Bronx, N. Y., atrado \$13,750 iš sumokėtos sumos už vaikučio išpirkimą. Matyt, Hauptmann gautus pinigus leido pamažu.

Rugsėjo 15-tą Bronx'e jis sustojė stoty pasiimt savo automobiliumi gazolinu. Gavęs penkis galionus gazoli-

no, jis padavė stoties tarnautojus W. Lyle 10 dolerių auksinį sertifikata. Lyle prisiminė Prezidento Roosevelt vyriausybės įsakymą kas link auksinių sertifikatų atšaukimo. Jis paklausė, ar Hauptmann neturi tokių sertifikatų daugiau. Jis atsakė, kad da keli pas jį yra užsilikę.

Lyle tuojau susigriebė įsitęmty ir pasižymėt įtartinu kostumerio automobiliaus laisnį. Apie visa jis pranešė policijai, kuri tuoj ėmėsi Hauptmanną sekti.

Banke, kuris išdavė Lindberghui \$50,000 išpirkimui sertifikatą, buvo patikrinta numeris. Surasta, kad numeris įeina į sužymėtų sertifikatų skaičių.

Rugsėjo 18-tą detektyvai pasekė paskui Hauptmanno automobilį važiuojantį link Yorkville. Prie Tremont ir Park Ave. detektyvai jį suėmė, pradėjo tardyti ir krestė. Suprantama, Hauptmann iš pradžių griežtai gynėsi, kad jis su Lindbergho išvogimu ir nužudymu nieko bendro neturi.

Kuomet jo garadžiaus pagrindų surado \$13,750 auksiniais penkdoleriniais ir dešimtdoleriniais sertifikatais, kurių numeriai atatiko banko sužymėtiems sertifikatų numeriams, išduotiems vaikučio išpirkimui, Hauptmanno nekaltybės buvo demaskuota.

Hauptmann mėgino išsisukti tvirtindamas, kad tą pluoštą pinigų jam palikęs tulas Isadore Fisch, kurs išvyko Vokietijon ir ten šių metų kovo 29-tą mirė, bet Hauptmann neturi ką atsakyti į autoritetų klausimus, kam jis tuos gautus pinigus slėpė garadžiaus grindyse.

Autoritetai tardymo ir tyrinėjimo darbą varo pirmyn. Manoma, kad galų gale pavyks išrišti vieno baisiausio kriminalų misteriją ir surast tikrąjį kaltininką ar kaltininkus.

NUKOVĖ DILLINGERIO DRAUGĄ

Columbus, Ohio. — Rugsėjo 22-ą buvusio gengsterio Dillingerio draugas Charles Makley ir Harry Pierpont mėgino pabėgti iš kalėjimo.

Sargybiniai Makley nukovė vietoj, o Pierpont'ą sunkiai sužeidė.

Abu kaliniai buvo teisiami ir laukė bausmės paskyrimo už nužudymą šerifo Jesses Sarber iš Allen apskrities, Ohio.

Bėgliai, sekdami Dillingerio pėdomis, mėgino sargybinius sublofuoti iš mūilo nužiestais revolveriais, bet triksas nepavyko.

ATRADO MERGINOS KŪNĄ BE GALVOS

Chicago, Ill. — Rugsėjo 20-tą Chicagos priemiesty Ravinia atrado merginos kūną su atkirta galva. Špeliota, kad tai Miss Ruth Olson, 17 m., kūnas. Miss Olson 1933 metais rugsėjo mėnesį dingio ir nežinia kur. Policija ėmė nagan Ziggi Rogodjinski iš Evanston. Buvo kalbama, kad jis su Ruth Olson slapta pabėgė į Californiją ir ten apsidėję. Rogodjinski iš Evanston, si, kad jis su mergina nutraukęs santykius ir būk ji ištekėjus už tulo H. Weber.

Da neišaiškinta, kokios merginos kūną be galvos atrado.

NUO AUDROS ŽUVO 1,609 GYVENTOJAI

Tokio, Japonija. — Rugsėjo 21-mą baisi audra, atūžusi nuo Šiaurės Pacifiko, nuterėjo turtingą Japonijos sekciją tarp Nagasaki ir Nagano.

Taip pat labai nukentėjo pramonės miestai, kaip Osaka, Kobe ir Kysto.

1,609 gyventojai žuvo, 4,203 sužeisti. Materialiai nuostoliai siekia trijų šimtų milijonų dolerių. Telefono ir telegrafo susisiekimai buvo išardyti, tūkstančiai namų sugriauta.

VEL NAUJI SMŪGIAI VILNIAUS KRAŠTO MOKYKLOMS

Diena iš dienos nepriklausomoje Lietuvoje vis ateina skaudesnės žinios apie lenkų persekiojamas ir baigiamas uždaryti Vilniaus krašto lietuvių mokyklas.

Nesenai spaudoje buvo pasirodė žinių, kad lenkai išties netrukus uždarys keletą paskutinių Vilniaus krašto lietuvių mokyklų. Ties šiais balsais nebuvo spekuliacijų, bet numatoma tikrovė. Ir štai rugsėjo 11 dieną Kaune buvo gauta vėl tu skaudžių žinių, kad lenkai uždarė dešimtį Vilniaus krašto lietuvių mokyklų. Tai visos švietimo draugijos "Ryto" laikomos mokyklos.

Kaip visados, taip ir čia lenkai uždarymo priesaščių jokių nenurodė. Čia nėra kas kita, o tik paprastas lenkų kerštas. Tačiau ir keršto kultūringi žmonės neturėtų reikšti, nes tam nėra jokios priežasties. Matyt, kad tai yra lenkų priešlietuviškos politikos vaisius. Tokią politiką lenkų švietimo valdžia jau seniai veda.

Taip pat pasigavę visiškai nepamatuotų priesaščių lenkai atleido iš pareigų ir švenčionių "Ryto" lietuvių laikomos gimnazijos direktorių Petrąitį.

Visų šių faktų akivaizdoje, galime drąsiai daryti išvadą, kad dėl tokios lenkų švietimo valdžios politikos nuo ateinančių mokslo metų vargiai Vilniaus krašte ar liks nor viena lietuviška mokykla. Matyti, kad lenkai jaučia Vilniaus krašto lietuviškumą ir jį stengiasi visomis brutaliais priemonėmis sunaikinti. Aiškūs dalykas, kad negalėdami laikyti viešų lietuviškų mokyklų, Vilniaus krašto lietuviai turės tenkintis taip vadinamomis katekombomis — slaptomis mokyklomis, nes jau kitokios išeities nėra. Tuo tarpu kai lenkiškos mokyklos nepriklausomoje Lietuvoje yra netik neuzdarinėjamos, bet dar jos gauna pašalpą iš valstybės išdo.

Esant tokiems lenkų nekultūringumo faktams, Lietuvos visuomenė pareiškė griežtą protestą ir reikalavo, kad valdžia lenkiškų mokyklų netik nešlyptų, bet ir jas taip pat uždarytų, kaip lenkai uždarinėja lietuviškas mokyklas Vilniaus krašte.

Russelville, Kentucky. — Rugsėjo 22-ą du banditai apiplėšė Southern Deposit Bank. Grynais (cash) ir bonais išnešė \$17,704.

MIRĖ LIETUVIŲ MUZIKOS TEVAS PROF. JUOŽAS NAUJALIS

Rugsėjo 9 dieną ūmai mirė žymus Lietuvos kompozitorius, daugelio vadinamas dabartinės lietuviškos muzikos tėvu, prof. Juozas Naujalis.

Velionis buvo išėjęs užsieniuose aukštuosius muzikos mokslus, prieš karą daug dirbo lietuviškos dainos gavinimui, buvo lietuviškų chorų vedėju, dainų kompozitorium ir Kauno muzikos mokyklos profesorium.

Ligi pačios mirties, velionis buvo Kauno Bazilikos vyriausiu vargoninku.

Dar per Prezidento Smetonos intenciją laikomas pamaldas velionis dirigavo Bazilikos chorui, o jau kitos dienos vakare, per tą pačią iškilnių aktą, valstybės teatre, ūmai apalpo ir nuvežtas į miesto ligoninę mirė.

Lietuvos muzikos ir dainos sluoksniai profesorius Juozo Naujaliao asmenyje nustojo meno įkvėpėjo ir vieno gabiausių jo veikėjų.

Velionis prof. Naujalis 1923 metais su koncertais atlankė Amerikos lietuvių kolonijas.

AUDEJŲ IR VERPĖJŲ STREIKĄ JAU ATŠAUKĖ

Paskutinių dienų streiko audėjams tęsti streiką iki galutinias susitarimas bus atsiektas.

Rugsėjo 18-tą prieš streiko prisidėjo apie 20,000 audėjų ir verpėjų. Tą dieną kulkosvaizdžių, gaisrinių bombų fabrikančiai pranešė senato komitetui tyrinėjantiam amunicijos pardavimą, kad streikui prasidėjus jų biznis pašoko nuo penkių iki dešimt procentų.

Rugsėjo 19-tą paskelbta, kad nuo streiko pradžios jau žuvo 13 streikierių. Tą dieną Spartansburg, South Carolina, policija ir kareiviai riaušes malšino gasų bombomis. McComb, Mississippi, biznieriiai atsikreipė į gubernatorių Sennett Connor dėl militarės protekcijos.

Rugsėjo 20-tą Prezidento Tarpininkavimo Taryba (Mediation Board) paruošė planą streiko užbaigimui. Planas tarp ko kito numato sudarymą "Audėjų Santykių Tarybos" (Textile Labor Relations Board) geresnei darbininkų teisių protekcijai sąryšy su darbo kodekso provizijomis. Planas leidžia

audėjams tęsti streiką iki galutinias susitarimas bus atsiektas.

Rugsėjo 21-mą darbininkų ir streiko vadai pareiškė Prezidento Roosevelto Tarpininkavimo planui savo pritarimą. Darbdaviai irgi jo "nesibaido." Pradėta kalbėti apie streiko greitą užbaigimą.

Rugsėjo 23-čią streiko komitetas dauguma balsų streiką nutarė atšaukti.

Rugsėjo 24-tą tūkstančiai audėjų ir verpėjų vėl stojijo prie darbo pelnymui prašyvenimo šaltinių. Tačiau kai kurių dirbtuvių ir lokalių unijų darbininkai pasiryžė streiką tęsti iki jų reikalavimai bus išpildyti.

Darbininkų vadai tvirtina, kad jie streiką laimėję, o kai kurie darbdaviai pašiepiančiai atsako, kad viskas, ką darbininkai laimėję, tai "trijų savičių vakacijų be užmokesčio."

Atšaukus streiką, autoritetai pradėjo demobilizuoti steito trūperius, nacionalę gvardiją ir policijos jėgas.

Šiais barbarų "žygiais" nepaprastai pasipiktino Klaipėdos visuomenė. Tuo labiau, kad jie savo biurius darbus vykdė net amžinos ramybės vietose — kapuose.

Klaipėdos krašto direktorių paskyrė 2000 litų atlyginimo tam, kas nurodys žuvusių iš Lietuvos laisvę paminklų išniekintojus. Šiuos biurius niekšų darbus smerkia net padorūs ir tolerantiški Klaipėdos vokiečiai.

Rugsėjo 8 dienos rytą maudydami Nemune ties Kaunu nuskendo jau pagarsėję Lietuvos rašytojas Romas Striupas. Anksčiau velionis tarnavo vidaus reikalų ministerijoje, bet paskutiniu metu gavo pensiją ir užsiėmė tik literatūros darbu. Jisai yra parašęs keletą knygų, kuriose skelbė teisingumo ir žmoniškumo idėjas.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

4-TOS APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA. 4-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas bus rugsėjo 30-tą, Wanamie Sv. Marijos parapijos svetainėje.

Pradžią 2-ą val. po pietų. Bus raportai iš rugpjūčio 15-tos (žolinių) išvažiavimo, vakarų rengimo komisijos; vėjus ir kiti reikalai.

Visų kuopų išrinktieji atstovai malonėkit dalyvaut.

Apskrities Valdyba: Sav. Marozas—pirmin. Silv. Pileckis—sekr.

LRKSA. CHICAGOS APSKR. SU-MAS

Apskrities su-mas dėl svarbių iškilnių likos perkeltas į ketvirtadienį, rugsėjo 27 d., 7:30 val. vak., sv. Jurgio parapijos svetainėje, 33rd ir Lituania Ave., Bridgeport, Chicago.

Chicagoje ir apilinknių kuopų valdybų prašome būtinais patiemis arba atstovus prisijusti, nes jau vasaros gražumai baigias, dabar turime visi bendrai stoti į kilnių mūsų organizacijos vėjus darbą. Apskrities organizatoriai turi priruošę vėjus planus, kuriuos patieks su-me. J. A. Mickeliūnas, pirm.

PHILA. APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Bus rugsėjo 30, 1:30 p. p., sv. Jurgio parapijos svetainėje, Salmon and Venango Sts. Prashom delegatus susirinkti, nes bus išduota mūsų pramogos apyskaita ir kiti dalykai apskrities gerovei.

P. Star LRS, Phila. Apskrities Sekret. 653 N. 11th St., Phila., Pa.

NAUJA ANGLIAKASIŲ TRAGEDIJA

Wrexham, Valija. — Rugsėjo 21-mą Gresford ka vyklo įvyko baisi eksplozija, kuri dėl kelių šimtų angliakasių užblokavo išėjimą.

Rugsėjo 23-čią įvyko keli nauji sprogimai, kurie pertraukė gelbėjimo darbą. Rugsėjo 23-čią gelbėtojai jau atkasė ir išėmė 15-kos žuvusių angliakasių kūnus. Viso žuvo 261 angliakasių.

ŽUVO TRYS ANGLIAKASIAI

New Kensington, Pa. — Rugsėjo 20-tą Ben Franklin angliškios kompanijos kasyklo įvyko gaso sprogimas. Trys angliakasiai žuvo, būtent Campbell Woods, 42, Giuseppe Barckarine, 40, ir Dominick Bertocki, 19. Aštuoni kiti angliakasiai, dirbę arti sprogimo vietos, išsigelbėjo.

LIETUVIAI NETURI DARBO

Paskutiniu laiku į Sao Paulo pradėjo eiti lietuviai darbininkai net iš Argentinos ir Urugvajaus ieškodami darbo. Tokias didžiules keliones jie atlieka pėsti. Mat, Argentineje ir Urugvajuje labai sunku darbu gauti. Todėl visi veržiasi dabar į Braziliją. Tačiau ir ten nuvykę darbo negauna, randą tuos pačius vargus. Dabartiniu laiku Sao Paulo miestiečių darbų visiškai nėra.

Chattanooga, Tenn. — Rugsėjo 22-ą traukinio nelaimėje žuvo dvi sesutės — Nettie ir Lorine Hughes. Jiedvi vyko atlankyti savo motiną.

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
GARSAS
Išleina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:
Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienio metams \$3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"
Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
United States of America \$2.00. Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

'GARSAS'
73 E. South Street, (P. O. Box 32) Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

P. VAIVORAS
AMERIKOS VARGAI

(Tęsinys)

Pinigas daro pinigą, be pinigų nėra pinigų. Šiame pasaulyje kiekvienas daiktas nėra pavestovus; geri daiktai duoda žmogui naudą, blogi nyksta be naudos.

Upės bėgantys vanduo yra švarus, tyras; pelkės vanduo dvokiantis. Žmogaus darbas bus naudingas, kuomet gamina vertingus daiktus. Pinigas ar daiktas, jeigu nevertojama, nustoja savo vertės, bet jeigu jis vartojamas privalo nešti pelną.

Tulas ūkininkas turi didelį lauką. Atėjus pavasariui, ūkininkas užsėja lauką javais. Rudenį sulaukęs ūkininkas javus surenka į kluoną. Bet jeigu pasirodo, kad laukas davė tiek javų, kiek buvo pasėta, o gal da mažiau užderėjo, negu buvo išėta, toksai laukas, kaip nepelningas, užleidžiamas dirvonui. Arba vėl. Turime mieste banką. Žmonės sudeda savo pinigus tam bankui. Pradeda kiek laiko, bankas paskelbia, kad jokių nuosimčių nemokės už įdėtus pinigus, bet da atsiskaitys su tam tikrą nuosimtį nuo pinigų, kurie sudėti banke. Ar daug atsisiras žmonių, kurie laikytų savo pinigus tokiam banke, kurs nemoka nuosimčių, bet da pats ima nuosimtį nuo indėlių. Pinigai tokiam banke neduoda pelno, bet laikui bėgant visai pranyksta.

Kad bankas galėtų mokėti nuosimčius už įdėtus pinigus, pats bankas privalo uždirbti pavestais jam pinigais duodamas paskolas kitiems. Pramoninkai ima paskolas iš bankų, kad įrengtų pabrūkus, įvairias dirbtuves. Pirkliai bankų pinigais veda biznį, namų savininkai gauna iš bankų paskolas statymui namų ir jų įrengimui. Ir taip bankų pinigai eina per rankų rankas, duodami darbininkui pragyvenimą, pramoninkui neša pelną už investuotus pinigus į dirbtuves; galop pinigas grįžta į banką su nuosimčiu, kurio dalis tenka tam, kas turėjo padėjęs pinigus į tą banką. Taigi pinigas eina iš banko į banką, kaip upės sriaunus vanduo, sukta ratas ir ratelius, tuomet tame krašte nėra bedarbės, kiekvienas juda kruta. Kuomet pinigas mažai eina apyvartan, tuomet krašte bedarbė. Tad pinigai ar jis guli be naudos banke ar privačiose rankose, yra panašus į pelkės dvokiantį vandenį.

Kaip minėjau pirmiau, pinigai daro pinigą, tad pramoninkas ar pirklys skolindamas pinigų iš banko moka nuosimtį bankui už paskolą, tad pramoninkas ar pirklys taip privalo vesti dalykus, kad paskolinti pinigai netik neprazūtu, bet jeigu sugrįžtų su nuosimčiu, kad galima būtų atmokėti bankui paskolą su nuosimčiu. Kuomet bankas duoda paskolą pramoninkui, bankas privalo būti užtikrintas, kad paskola nebus; kuomet pramoninkas investina pinigų ir pramonę irgi turi būti užtikrintas, kad pinigai toje pramonės šakoje neš pelną. Tad

kuomet bankas nenori skolinti pinigų pramoninkui ar kitam vertelgai, o pramoninkas ar pirklys bijo investinti pinigus į pramonę arba biznį, tuomet sakoma, kad tame krašte nėra pasitikėjimo.

Šiandien Amerikoje turime pinigų net per daug, bet trūksta pasitikėjimo, tad stagnacija viešpatuoja visame krašte. Dabar valdžia su pagalba NRA da daugiau sumažino pasitikėjimą, kuomet mažai atsakomųjų unijų vadai stato per sunkias sąlygas pramoninkams, tuo būdu visame krašte įvyksta žiaurių streikų, kas da daugiau slopina krašto gerovę. Kas norėtų iš suvityto obuolio išspausti daug savytas, pats reikią išsiderėti labai gerų sąlygų iš šlubuojančios pramonės šiame krašte. Norima vienu šūviu nušauti du kiškius — sutrumpinti darbo valandas ir pakelti darbininkams algas. Geriausia būtų pastangas dėti sutrumpinimui darbo valandų, kad būtų darbininkams algas. Geriausia būtų pastangas dėti sutrumpinimui darbo valandų, kad būtų darbininkams algas. Geriausia būtų pastangas dėti sutrumpinimui darbo valandų, kad būtų darbininkams algas.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI BUVO PIRMIAUSIA

Vokietijoje, ypač gi Prūsiose, iškiol gyvena da keletas smulkių tautelių liekanų vadinamų vendais.

Už vieną iš tų tautelių — kašubus — tarp vokiečių ir lenkų eina nuolatinės rietenos — vokiečiai sako, kad vendai yra jų gentis, o lenkai tvirtina, kad tai jų. Kašubų kalba labai skiriasi nuo lenkų kalbos; tai nėra tarmė — dialektas, bet savistovi skirtinga kalba. Tikiu, mokant lenkiškai, greičiau žmogus susikalbėtų su čekų, negu su kašubų. Bet, kaip tie rusai sako: tu tvirtink savo, o aš savo, taigi ir lenkai atkakliai spirias prieš visus argumentus, net kašubų pareiškimus, kad kašubai vendų liekana. Tačiau ne tame da yra čia svarba, bet tame, kad vokiečiai sako ir tą, kad kur nūdien prie Baltiko jūros gyvena kašubai, tai praicy — prieš jų interesų apsigyvenimą — gyvena germanai — vokiečiai, kad ten klestėjo vokiečių kultūra. Bet pastaruoju metu, kaip praneša iš Varšuvos lenkų spaudos agentūra Pat, paskiausieji archeologai atidengiamieji vokiečių tvirtinimus grana. Atkastie priešistoriški kapai aiškiai parodo, kad ten žiloj praicy germanizmo nebuvo nei šešelio, bet klestėjo, kaip profesorius Kostrzeckis išsireiškia, balto letto — lietuviškumas. Žinoma, tas grana ir lenkų argumentus apie kašubų len-

Apžvalga

NEJAUGI? ISPANIJOJ IŠARDE RADIKALŲ ŠAMOKSLA

"Vienybė" rašo apie "nematomą ranką," kuri skleidžianti tautišką demoralizaciją Amerikos lietuvių tarpe. "Vienybė" taip išvardžioja:
"Žiūrint į mūsų visuomeninį gyvenimą čia Amerikoje, nenoroms atieina mintis: dėl ko mūsų tarpe tolia baidi tautiška suirutė, tokia didelė neapykanta, tokios griežtos srovinės rietynės? Dėl ko mūsų net senieji veikėjai, kurie trisdešimt ar dvidešimt metų atgal buvo pasiryžę guldyti galvas už Lietuvą, už jos nepriklausomybės atgavimą, šiandien, kai toji Lietuva jau nepriklausoma, išėjo į tarpusavinę kovą, į kovą, kuri aiškiai žalinga visai Lietuvai, ypač jos nepriklausomybei? Srovijų ir partijų reikalai jiems dabar svarbesni už brangiosios tėvynės garbę, nepriklausomybę ir autoritetą!"

Spanijos vyriausybė skelbia, kad susėkus ir išardžius kairiųjų grupių — socialistų ir komunistų — šamokslą nugriauti esama vyriausybė ir įsteigt "proletarišką" tvarką.
Sako, į tą šamokslą įveltas garsusis revoliucionierius, buvęs Sovietų Rusijos steigėjas ir raudonosios armijos vyriausias komisaras Leonas Trockis. Už opoziciją Stalinui Trockis buvo išstremtas iš Sov. Rusijos, gyvenančių Turkijoje, po to Prancūzijoje, bet valdžia pajutus jo revoliucinį veikimą savo nenaudai įsakė Trockiui išsikraustyti. Trockis nusibastė Ispanijon. Įdomu, kad būdamas, kai dūšia, be vietos, tas senas revoliucionierius veikia net prieš tą vyriausybę, kuri jį iš pasigailėjimo priglaudžia savo šaly.

"Kas juos vertia taip elgtis? "Keno naudai jie tą daro?" "Jau pats nepriklausomas Lietuvos atsisteigimas nelabai buvo pagaiduojamas kaimyninėms valstybėms, kurios varvino seile besitiekdamos mūsų žemes pasigrobtii. O Lietuvos stiprėjimas, įsigalėjimas — toms kaimynėms tikrai nemalonūs. Nedyvai, kad jos visais būdais stengiasi tai visa trukdyti, stengiasi visam Lietuvos valstybiniam progresui kenkti. Valstybių užsienio politika daugiausia ir veikia toje kryptyje, kad nusilpninti kaimynus."

Sąryšy su šamokslu atidengiamieji ispanų vyriausybė suėmė daugybę opozicijos vadų, išskyrė opozicijonierių centrus konfiskuodama daug ginklų ir amunicijos.
Dabartinės Ispanijos vyriausybės priešaky stovi prezidentas Alcala Zamora ir premijeras Ricardi Samper.

"Svetimųjų valstybių diplomatai žino, kad lietuvių tautos beveik visos trečdalis gyvena Amerikoje. Tasa trečdalis gali turėti didelės svarbos Lietuvos gyvenime, jei bus tautiška susipratęs, jei vieningai rems savo senąją tėvynę valstybės palaikyme. Dėl to ir stengiamasi, kad tu susipratimo, to vieningumo nebūtų."

Italijos premijero Mussolinio vyriausybė išleido naują įstatymą, kuris įveda priverstiną karėviamavimą pradant 8-nių metų amžiaus sulaukusiais berniukais, baigiant 33 metų amžiaus vyrais. Gyvenimo įvykiai rodo, kad pasirošime prie karų tautos seka viena kitą. Lūdną, kad prie karų skerdynių yra ruošiami ne tik vyrai, bet ir vaikai.

"Aišku, kad toji propaganda nesnaudžia. Jos nematoma ranka sėja kur reikia tam tikrą sėklą, krepia į jai pagaiduojamą pusę reikalų eiga, glosto ir kiršina tuos, kurių pritarimas, ar pasipriešinimas jai būtų reikią." "Aišku, kad toji propaganda nesnaudžia. Jos nematoma ranka sėja kur reikia tam tikrą sėklą, krepia į jai pagaiduojamą pusę reikalų eiga, glosto ir kiršina tuos, kurių pritarimas, ar pasipriešinimas jai būtų reikią."

Veteranų administracija pasiūlymą \$90,000,000 priedo apmokėjimui naujų veteranų pareikalavimų. Mat, pasaulinio karo veteranams mirstant vyriausybė turi šelpti vis didesnį ir didesnį skaičių paliktu našlių ir našlaičių.

Amerikos Jungtinių Valstybių Iždo Departamentas išpėjo pašto įstaigai ir bankų oficialus apie falšų penkdolerinių plitimą. Falšų penkdolerinės yra meistriška padirbtos, kad sunku jas atskirti nuo tikrųjų. Tik patyrę ekspertai jas greičiau pažįsta.

Indija labai plati ir didelė. Joje telpa daugiau 323 milijonų gyventojų. 1928 m. katalikų buvo 3,327,091. Tai platus mišijoms laukai. Katalikai Indijoje turi sukūrę 3,799 pradžios mokyklas, 329 gimnazijas, 432 prieglaudas. Mišijų darbai dirba 1,403 kunigai vienuoliai ir 2,158 vietos kunigų, 8,481 seselė. Visa šalis padalyta į 9 arkivyskupijas. Viso klierikų seminarijose buvo 1,589.

Netoli Tilžės yra senos vieno kaimo kapinės. To kaimo beveik visi gyventojai kalba lietuviškai, jie lanko lietuviškas pamaldas. Kaimo kapinėse esantieji paminklai beveik visi su lietuviškais parašais. Minėtose kapinėse palaidojus vieną vietos lietuvį, ant kapo sūnus uždėjo vainiką, kurio juostoje buvo lietuviškas užrašas: "Iššėkis saldziai — tavo sūnus." Apylinkės vokiečiai, kurie negali nieko pakęsti, kas lietuviška, pareikalavo policijos, kad ta juosta būtų pašalinta. Policija ilgai svarstė tą karštuolių pranešimą, bet nutarė kapo neliesti ir mirusių lietuvių palikti ramybėje.

Dabar Indijoje prasidėjo nauji mokslo metai. Iš vidurinės Indijos praneša, kad šv. Juozapo iš Always Seminarijoje šiemet mokosi nepaprastai daug klierikų — 285. Jie yra suvažiavę iš įvairių vyskupijų. Seminariją veda vienuoliai karmelitytai. Turi 17 profesorių. Daug dėmesio kreipiama į samskritų kalbą, kuri ten tiek svarbi, kiek Europoje svarbi lotynų ir graikų kalbos.

Netoli Tilžės yra senos vieno kaimo kapinės. To kaimo beveik visi gyventojai kalba lietuviškai, jie lanko lietuviškas pamaldas. Kaimo kapinėse esantieji paminklai beveik visi su lietuviškais parašais. Minėtose kapinėse palaidojus vieną vietos lietuvį, ant kapo sūnus uždėjo vainiką, kurio juostoje buvo lietuviškas užrašas: "Iššėkis saldziai — tavo sūnus." Apylinkės vokiečiai, kurie negali nieko pakęsti, kas lietuviška, pareikalavo policijos, kad ta juosta būtų pašalinta. Policija ilgai svarstė tą karštuolių pranešimą, bet nutarė kapo neliesti ir mirusių lietuvių palikti ramybėje.

Ir lenkai per Vilniaus radio nesenai vėl akipėšiška pareišė, kad "Vilniaus Lietuvai negražūs niekadai." Taip, mes lietuviškai labai gerai tai žinom, kad lenkai, litvino Pilsudskio valdomi, geruoju Vilniaus Lietuvai negražūs, nes jų politiškas protas yra aptemęs nuo jiems igimto imperializmo, unijono ir hitlerizmo. Bet politiško Europos gyvenimo apystovos gali lenkus priversti Vilnių Lietuvai gražinti ir lietuviams yra privalu būti pasiruošusiems tokiam momentui.

1938 metais būsimoje Lietuvos dainų šventėje dalyvauti jau užsiregistravo 203 chorai su 7-750 dainininkų. Tačiau ir chorų bus daug daugiau, nes ligi šiol dar ne visi pranešė apie savo dalyvavimą. Ši dainų diena, kuriai dabar jau Lietuvos muzikos sluoksniai taip intensyviai ruošiasi, bus didžiausia ligi šiol buvusi dainų šventė.

Todėl ir per šią ateinančią "9 spalio dieną," eidami iš vieno su "Vilniui Vaduoti Sąjungai" ir "Vilniaus Geležiniu Fondu" Kaune, visi mes lietuviai pasirūdykime: tegul kiekvienas čia veikiantis Vilniaus Akcijos Komitetas pasirūpina sukviesti visą savo apylinkę į "9 spalio dieną" minėjimą, — visi kas jau turi Vilniaus pasus privalo tam padirbėti, visi kas dar neturi — nusipirktim po Vilniaus pasą, sušelpkime vargstančius vilniečius ir pasakykime "proše panams," kad dėl Vilniaus amžiaus dėš galvas lietuviui": Gedimino, Kęstučio, Vytauto ir Basanavičiaus Vilnius negali būti Pilsudskio, bet tik suvienytos Lietuvos sostinė. Lietuvos Žmogus

kiškumą. Aiškiai matom, kad ten — kašubų šaly — anksčiau, negu gyveno slavai, arba germanai, gyveno lietuviai. Ir kas žino, gal kartais kašubai, kaip Vilniūs arba Gardino gūdai, yra ištautėję lietuviai.

Todėl ir per šią ateinančią "9 spalio dieną," eidami iš vieno su "Vilniui Vaduoti Sąjungai" ir "Vilniaus Geležiniu Fondu" Kaune, visi mes lietuviai pasirūdykime: tegul kiekvienas čia veikiantis Vilniaus Akcijos Komitetas pasirūpina sukviesti visą savo apylinkę į "9 spalio dieną" minėjimą, — visi kas jau turi Vilniaus pasus privalo tam padirbėti, visi kas dar neturi — nusipirktim po Vilniaus pasą, sušelpkime vargstančius vilniečius ir pasakykime "proše panams," kad dėl Vilniaus amžiaus dėš galvas lietuviui": Gedimino, Kęstučio, Vytauto ir Basanavičiaus Vilnius negali būti Pilsudskio, bet tik suvienytos Lietuvos sostinė. Lietuvos Žmogus

Netoli Tilžės yra senos vieno kaimo kapinės. To kaimo beveik visi gyventojai kalba lietuviškai, jie lanko lietuviškas pamaldas. Kaimo kapinėse esantieji paminklai beveik visi su lietuviškais parašais. Minėtose kapinėse palaidojus vieną vietos lietuvį, ant kapo sūnus uždėjo vainiką, kurio juostoje buvo lietuviškas užrašas: "Iššėkis saldziai — tavo sūnus." Apylinkės vokiečiai, kurie negali nieko pakęsti, kas lietuviška, pareikalavo policijos, kad ta juosta būtų pašalinta. Policija ilgai svarstė tą karštuolių pranešimą, bet nutarė kapo neliesti ir mirusių lietuvių palikti ramybėje.

Todėl ir per šią ateinančią "9 spalio dieną," eidami iš vieno su "Vilniui Vaduoti Sąjungai" ir "Vilniaus Geležiniu Fondu" Kaune, visi mes lietuviai pasirūdykime: tegul kiekvienas čia veikiantis Vilniaus Akcijos Komitetas pasirūpina sukviesti visą savo apylinkę į "9 spalio dieną" minėjimą, — visi kas jau turi Vilniaus pasus privalo tam padirbėti, visi kas dar neturi — nusipirktim po Vilniaus pasą, sušelpkime vargstančius vilniečius ir pasakykime "proše panams," kad dėl Vilniaus amžiaus dėš galvas lietuviui": Gedimino, Kęstučio, Vytauto ir Basanavičiaus Vilnius negali būti Pilsudskio, bet tik suvienytos Lietuvos sostinė. Lietuvos Žmogus

kiškumą. Aiškiai matom, kad ten — kašubų šaly — anksčiau, negu gyveno slavai, arba germanai, gyveno lietuviai. Ir kas žino, gal kartais kašubai, kaip Vilniūs arba Gardino gūdai, yra ištautėję lietuviai.

Todėl ir per šią ateinančią "9 spalio dieną," eidami iš vieno su "Vilniui Vaduoti Sąjungai" ir "Vilniaus Geležiniu Fondu" Kaune, visi mes lietuviai pasirūdykime: tegul kiekvienas čia veikiantis Vilniaus Akcijos Komitetas pasirūpina sukviesti visą savo apylinkę į "9 spalio dieną" minėjimą, — visi kas jau turi Vilniaus pasus privalo tam padirbėti, visi kas dar neturi — nusipirktim po Vilniaus pasą, sušelpkime vargstančius vilniečius ir pasakykime "proše panams," kad dėl Vilniaus amžiaus dėš galvas lietuviui": Gedimino, Kęstučio, Vytauto ir Basanavičiaus Vilnius negali būti Pilsudskio, bet tik suvienytos Lietuvos sostinė. Lietuvos Žmogus

IŠ 2,000,000 PALIKS TIK 300,000

Pradėtas rudmarškinių valymas

"Daily Herald" diplomatinis korespondentas straipsny "Rudmarškiniai bus sumažinti 1,700,000 vyrais," rašo, kad nacional-socialistų smogikų grupės bus sumažintos iki nedidelio skaičiaus, gaudžios disciplinuotos pajėgos.

Štalia "senosios gvardijos," "patikimųjų" užuomazgos, kuri buvo partijoj nuo pat pirmųjų metų ir kuriai Hitleris pilnai pasitikėjimui, smogikai ateity susidės iš jaunų, nevedusių žmonių, gyvenančių barakuose griežtai karškos disciplinoj.

Manoma, kad vietoj 2,000,000 "rudmarškinių" beraliks apie 300,000 vyrų.
Visiems gi "abejotiniems" elementams duota plačiai suprasti, kad jų išstojimas bus mielai priimtas.

Jau, to pasekmė, Berlyno smogikų grupės sumažintos iš 200,000 vyrų ligi 70 ar 80 tūkstančių. "Valymas" tebėra dar tik pradžioj. Šis žygis kilo iš visuotino pasiryžimo sustabdyti šio judėjimo masinį pobūdį ir atsikratyti "per smarkių gaivalų" ir paversti "rudąją armiją" pagelbine jėga, kurią kontroliuos ir ves reichswero vadai.

KATALIKŲ PAŽANGA INDIJOJE

Indija labai plati ir didelė. Joje telpa daugiau 323 milijonų gyventojų. 1928 m. katalikų buvo 3,327,091. Tai platus mišijoms laukai. Katalikai Indijoje turi sukūrę 3,799 pradžios mokyklas, 329 gimnazijas, 432 prieglaudas. Mišijų darbai dirba 1,403 kunigai vienuoliai ir 2,158 vietos kunigų, 8,481 seselė. Visa šalis padalyta į 9 arkivyskupijas. Viso klierikų seminarijose buvo 1,589.

Dabar Indijoje prasidėjo nauji mokslo metai. Iš vidurinės Indijos praneša, kad šv. Juozapo iš Always Seminarijoje šiemet mokosi nepaprastai daug klierikų — 285. Jie yra suvažiavę iš įvairių vyskupijų. Seminariją veda vienuoliai karmelitytai. Turi 17 profesorių. Daug dėmesio kreipiama į samskritų kalbą, kuri ten tiek svarbi, kiek Europoje svarbi lotynų ir graikų kalbos.

VILNIAUS VADAVIMO AKCIJOS KOMITETAMS

Šių metų "Spalių 9 diena" jau čia pat.
Jau keturiolikti metai, kaip lietuviškas Vilniaus kraštas kenčia lenkų junga. Pilsudskis, laudždamas Suvalkų sutartį ir grobdamas Vilnių gen. L. Želigovskio durtuvais, pasakęs: "Gilvomoja" (Vilnius mano). Pirmiau ir ypač šią vasarą paaiškėjo, kad ponas Pilsudskis užgrobo Vilnių, kad jį išimainyti į Lietuvos uniją su Lenkija.

Paiškėjo ir kitas faktas, kad visas pasaulis žino Vilnių esant Lietuvos tikrąją sostinę ir todėl niekas Vilniaus rimtai neketina lenkams pripažinti.
Net ir didžiosios valstybės, kurios 1923 metais pasirašė "garsųjį" Ambasadorių Konferencijos nutarimą Lenkijos sienų klausimu, dabar Lenkijai nurodinėja, kad jį privalo atitaityti Lietuvai 1920 metais padarytą skriaudą. Prancūzija ir Rusija stipriai spaudžia Lenkiją dėtis prie Europos žiemųjų-rytų taikos sutarties pasirašymo. Bet Lenkija taikos netrokšta ir bevelija spekuliuoti pono Hitlerio sudrumstame Europos ore. Lenkija drįsta net kratyti prancūzų draugingumo ir dėtis Hitlerio pagelbininke tam, kad karo pagalba išplėsti savo ribas kaimynų sąskaiton.

Todėl ir per šią ateinančią "9 spalio dieną," eidami iš vieno su "Vilniui Vaduoti Sąjungai" ir "Vilniaus Geležiniu Fondu" Kaune, visi mes lietuviai pasirūdykime: tegul kiekvienas čia veikiantis Vilniaus Akcijos Komitetas pasirūpina sukviesti visą savo apylinkę į "9 spalio dieną" minėjimą, — visi kas jau turi Vilniaus pasus privalo tam padirbėti, visi kas dar neturi — nusipirktim po Vilniaus pasą, sušelpkime vargstančius vilniečius ir pasakykime "proše panams," kad dėl Vilniaus amžiaus dėš galvas lietuviui": Gedimino, Kęstučio, Vytauto ir Basanavičiaus Vilnius negali būti Pilsudskio, bet tik suvienytos Lietuvos sostinė. Lietuvos Žmogus

Ir lenkai per Vilniaus radio nesenai vėl akipėšiška pareišė, kad "Vilniaus Lietuvai negražūs niekadai." Taip, mes lietuviškai labai gerai tai žinom, kad lenkai, litvino Pilsudskio valdomi, geruoju Vilniaus Lietuvai negražūs, nes jų politiškas protas yra aptemęs nuo jiems igimto imperializmo, unijono ir hitlerizmo. Bet politiško Europos gyvenimo apystovos gali lenkus priversti Vilnių Lietuvai gražinti ir lietuviams yra privalu būti pasiruošusiems tokiam momentui.

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO REIKALU

1. Neskaitlingai lietuvių tautai, nesenai atgavusiai nepriklausomybę, didžiausios turi svarbos klausimas, ar milijonas su viršum jos išievių išlaikys savo tautybę, ar išnyks kitų Amerikos tautų jūroje. Nuo to juk žymia dalimi pareis ir visos lietuvių tautos bei valstybės ateitis, ypač tautinės lietuvių kultūros ateitis.

Tautinio čia išlikimo problema apunkina visa eilė neigiamų veiksmų. Mūsų tautybę tik pastaraisiais laikais ima pasireikšti žymus susipratimas ir tautinė savgyrba. Nemaža mūsų tautos dalis, kaip Lietuvoje taip ir išieivijoje dar ir dabar tebešioja dvasios vergiškumo žymes. Lietuvoje dar ne pernai pradėta kratyti svetimomis įtakomis ir ieškoti tautos kūrybai savitų kelių. Tik jaunoji karta rimtai panoro būti savo krašte šeiminingai. Nenuostabu, kad ir išieivijoje, tautinės savgyrbos neturėdami daugelis bėga nuo savo kraujo, paniekina ir pamiršta savo kalbą, keičia savo pavardes (net ir trumpas ir lengvai ištariamas).

Didysis Karas ir po jo įvykęs ateivystės suvaržymas, atkirtos mūsų brolius amerikiečius nuo Lietuvos artimesnės įtakos.
Paminėtina čia ir tai, kad iš Lietuvos daugiausia emigravo tais laikais, kada mūsų tauta kentė rusų priespaudą; taigi nebuvo kam planingai emigracijos reikalui tvarkyti. Mūsų išieiviai pasipylė po visas Am. Jungtines valstijas (iš viso apie 2,500 vietose), niekur nesudarydami žymesnės daugumos.

Amerikos lietuviai turėtų tik sutapti su Amerikos tauta, kad jį būtų jiems visiškai sava: kad jį pažintų visiškai gerai jos kalbą, papročius, konstituciją, teisingą tvarką, institucijas; kad kad aktinagai dalyvautų jos gyvenime ir veikloje; kad netiktai neatsiliktu nuo kitų piliečių, bet būtų net pirmose vietose kaip dvasiniam taip ir materijaliai šalies gyvenime.

Tačiau, iš antros pusės, Amerikos lietuviai nepamirš ir savo tėvų žemės bei jos kalbos ir papročių. Jeigu Amerikos gyvenimo reikalai bei sąlygos ir suims didumą laiko ar jėgų, jei ir anglų kalba bus dažniau vartojama viešame ir privačiame gyvenime, tai betgi lietuvių bei lietuvių kalbai turės būti palikta pakankamai garbinga ir svarbi vieta, kad jaunosios kartos, iš mažens jos išmokusios, per visą gyvenimą jos nepamirštų ir kartkartėmis ją vartotų.

Toji garbingoji lietuvių kalba vieta bus tėvėlių namai, bažnyčia ir mokykla.
Pirmieji kūdikio žodžiai lai būnie lietuviški, pirmoji kalba, kurios jis pramoks — tebuonie lietuvių kalba. Motinos turi garbingiausį uždavinį, kurį tik jos ir tegali atlikti, būtent: įkvepti kūdikiui iš mažens lietuvių kalbos meilę ir pažinimą. Kaip anais sunkiais priespaudos laikais motinos lietuviškos išsaugojimo šiaudinėse pastogėse lietuvių kalbą ir apgnę savo vaikučius nuo rusifikacijos, taip ir čia, išieivijoje, lietuviškus židinius ir lietuvių kalbą išsaugos ne kas kitas, kaip lietuviškos motinos.

Tauta, pamiršusi savo kalbą, nebetenka ir savo tautinės dvasios, nes tautos dvasia reikiškiai per kalbą. Nutautėliai, svetimą kalbą pasisavinę, priversti yra reikšti nebe savo tautos dvasią, bet svetimą, arba mišrią, kurioje jeigu ir yra savųjų elementų, tai ir tie iškraipyti ir sužaloti. Mes galime tik Dievui dėkoti, paskurs amžių priespaudos laikais padėjo mums išlaikyti savo gražią ir turtingą kalbą ir dabar, atgimus naujam nepriklausomam gyvenimui, galime kurti naujos kultūros brangenybes.

Pagaliam, svarbu čia ir tai pažymėti, kad tą atgimimą pajutusi jaunoji Amerikos lietuvių karta, aiškiai rodo norą ir pa-

siryžimą išlaikyti savo kalbą ir tautybę. Jie anaipol nesigėdi, o didžiuojasi savo lietuviška kilme. Jie tik nori gauti progą išmolti gerai lietuviškos kalbos. Čia ir bus didžiausias vyresniosios ateivių kartos uždavinys parūpinti jauniems progą pramokti gerai savo tėvų kalbos.

Ateities Planai. Mūsų išievių gyvenimą apžvelgę, galime nustatyti, jog mūsų tautinė sąmonė dar nedaug užnuodyta ištautėjimu, jog tik kur nekur pasireiškė tos ligos antkritis. Visiškai apsvarsčius, galime tvirtinti, jog jaunos mūsų tautos atbūdimas įstengs savo gaivia dvasia supurtyti miegančius bei atšalusius tautiečius ir įdėti į juos naujos gyvybės. Reikia tik nusistatyti ateities gyvenimo ir veikimo planus. Ir taip:

a) Mūsų bažnyčios ir paraparijos ir toliau bus laikomos mūsų stipriausiomis tvirtovėmis. Kad jos geriau išsilaikytų materijaliai kad nereikėtų dairytis materijalinės pagalbos iš kitų tautų (tai ir esti dažnai priežastis įvedimo anglų kalbos į bažnyčią) lietuvių turėtų visi prie savo paraparijų priklaustyti, jas pinigaiškai remti, pamiršdami kartais įvykstančius smulkius nesuspriatus.

Savo lietuviškas bažnyčias lietuviai, net ir toliau nuo jų apsigyvenę, turėtų lankyti ir jas remti.
Milžiniška mūsų tautos dauguma išpažįsta katalikų tikybą, todėl pastangas daryti šiekias ir tokias atskalas (k. a. nepriklausomųjų katalikų, bibliotų ir k.) ir tautiniu atžvilgiu yra aiškiai blydžingos, nes skaldo ir šiaip neperdides ir ne per stiprias mūsų jėgas.

b) Norint, kad priaugančios mūsų kartos būtų lietuviškos ir liktu prie lietuviškų bažnyčių, reikia, kad prie mūsų paraparijų būtų visur sudaroma jaunimui progą pramokti gerai lietuvių kalbos, kurti ir palaikyti savas lietuviškas organizacijas, organizuoti žaislus, sportą ir t. p. Lietuvių sportininkų kuopelių organizavimas ypatingai didelės turės svarbos ir lietuviškai sąmonės stiprinti.

Didžiausios taip pat svarbos lietuviškumui išlaikyti kaip ligišiol turėjo taip ir ateityje turės lietuviška daina ir lietuviška muzika.
Geriausios progos išmolti lietuvių kalbą, istoriją — duoda lietuviškos mokyklos. Kad jos būtų prie visų lietuviškų paraparijų — tai didžiausias visos mūsų tautos troškimas. Tik kad lituanistika nevirstų ateityje kaim nebemėgiamui ir apunkinantiu priedu: — čia tad ir bus didžiausias seserų mokytojų uždavinys — įdėti į lietuvišką mokslą tiek širdies, kad tasai mokslas mūsų jaunuosius žavėtų ir traukte trauktų. (Žinoma, tam tikslui daug padės, jeigu seselės mokytojos ne tik teoretiskai mokys lietuvių kalbos, bet ir pačios visada kalbėsi vaikūčius lietuviškai).

Kur mokyklos dėl kokių priežasčių negalima greitai laiku įkurti, ten ją žymia dalimi galėtų atstoti šeštadienių ar sekmdienių mokslos, arba varsinės mokyklos. Ir tam darbu geriausia tiks seserys vienuolės, nes jos kartu su lietuvišku mokslo, galės tinkamai prirengti vaikus ir prie Šv. Sakramentų.

Labi svarbus uždavinys, kad ir mažučių lietuvių kolonijų vaikams būtų pasiekiamas lietuviškas mokslos. Čia bus reikalinga ir pačiųjų kolonijų lietuvių iniciatyva, susitarimas, pasiaukojimas. Čia bus reikalinga ir pačiųjų kolonijų lietuvių iniciatyva, susitarimas, pasiaukojimas. Čia bus reikalinga ir pačiųjų kolonijų lietuvių iniciatyva, susitarimas, pasiaukojimas.

c) Amerikos lietuvių spauda turėtų daug stipresnė ir įtakingesnė, jeigu ji turėtų daugiau skaitytojų ir jeigu ją remtų raš-

tais mūsų inteligentai ir profesionalai (žinoma, tam reikalingas geras kalbos mokėjimas; bet juk kiekvieno inteligento ar profesionalo ir yra ambicija gerai mokėti savo tėvų kalbą; tam daug padės įvedimas lietuvių kalbos į visas high schools ir kolegijas, kur tik didesni lietuvių būreliai mokosi).

Tačiau vien Amerikos lietuvių spauda nepalaikys pakankamai stiprių dvasios ryšių su lietuvių tauta. Būty pageidautina, kad kiekvienas sąmoningas Amerikos lietuvis skaitytų vieną-kita Amerikoje esantį lietuvišką laikraštį, ir bent vieną laikraštį ar žurnalą išsirašytų iš Lietuvos.

d) Lietuvių išlaikyti labai daug padės čia *lietuviškos organizacijos*. Pradedant nuo vaikų ir baigiant senaisiais visi Amerikos lietuviai turėtų susiburti į lietuviškas organizacijas — kaip materialiniais — susiėlimo reikalais, taip ir dvasiniais — religijoms, mokslui, meno, taip, pagaliau, ir profesiniams reikalais. Labai svarbu, kad tų organizacijų veikime, jei nevisada, tai bent tam tikrais nustatytais atvejais, bus vartojama lietuvių kalba. Tai bus dar viena gera proga vienoms išmokyti praktiškai lietuvių kalbą, kitiems — jos nepamiršti.

e) *Nuolatiniai ryšiai su Lietuva* bus būtini išlaikyti Amerikoje lietuvių. Čia įeis ir Lietuvos laikraštį bei žurnalų prenumeravimas, ir informavimas laisvais — netik giminėms, bet ir visai nepažįstamiems: vaikų — vaikams, moksleiviams — moksleiviams, studentų — studentams ir t. p. Čia daug padės ir Lietuvos literatūros — knygų platinimas. To darbo turėtų imtis kuri rimta lietuvių įmonė. Darbas beabejo būtų ir pelningas ir idealiniai begaliniai naudingas, nes patiektų mūsų išeišiams gražiausias mūsų tautinės kūrybos žiedus. *Drauge su tuo*, Amerikos jaunimas priėtų prie pirmųjų ir geriausių šaltinių išmokyti tinkamai lietuvių kalbos.

Tam daug padės ir dažni laikymai Lietuvos, ypatingai jauniosios lietuvių kartos. Ypač svarbu bus besiruošiantiems ir profesinį darbą, arba jau pradėjusiems tą darbą dirbti. Pabuvoję ilgesnį laiką Lietuvoje, jie geriau pažintų savo tėvų žemę, pakvėpuotų jos dvasia, pramokytų geriau jos kalbos. Grįžę į Ameriką jie būtų gyvasis ryšys tarp senosios ir jauniosios lietuvių tėvynės. Lietuvos visuomenė be abejo supras tuo atžvilgiu savo pareigas: priims svečius iš Amerikos su ištiestomis rankomis ir suteiks įvairios galimos ir reikalingos pagalbos. Apskritai, reikia pasakyti, kad dabar Lietuvoje geriau suprantama ir labiau atjaučiama Lietuvos visuomenės pareigos savo brolių išeišiu linkui ir rimtai ruošiamasi tas pareigas tinkamai atlikti.

Baigiamasis žodis. Sunki buvo mūsų tautos praeitis. Kaimynai pavydėjo mums tikrojo Kristaus mokslo: vieni nešė jį su ugnimi ir kardu, kiti padavė jį mums apvilktą svetimais blizgučiais. Vėloka ir iš netinkamų rankų priėmė krikščionišką civilizaciją, gavome su ja savo dvasiai ir geroką nuodų dozą, kuri ištiesiems amžiams užmigdė mūsų tautinę sąmonę. Politinė ekspansija viduramžyje, padariusi Lietuvą trumpam laikui didžiule Europos imperija, mūsų per daug nedžiugino. Ji buvo priešinga mūsų tautos — mūsų liaudies dvasiai, kurioje vyravo ramumas ir teisingumas. Tik po ištisų šimtmečių letargo atbudo mūsų tauta naujam gyvenimui, naujai kūrybai.

Lietuvių tauta dar nėra tarusi pasauliui savo žodžio. Tik jauniosios Lietuvos kartos, išaugusios jau laisvoje Lietuvoje, galės tą žodį tarti. Dar visai neseniai prasidėjo mūsų tautinė kūryba religijos, mokslo, meno, ekonomijos srityje.

Ar Amerikos jaunieji lietuviai nepanorės toje kūryboje dalyvauti? Ar jie, pritaę prie taip

IŠ PO MANO BALANOS

Rašo MORKUS

81.

Šv. Pranciškus su vietinio vyskupo patarimu sutinka ir grąžina savo tėvui ne tik pinigų, kuriais šv. Damijono bažnytelę atstatyti buvo sumanęs, bet ir paskutinį rūbą nuo pečių.

Palikus veik pusnuogiui, nebuvo kaip nei lauke pasirodyti. Tasai pat vyskupas Pranciškaus pasigaili ir pataria jam nors bent paskutinio darbininkėlio kokių ryzų prisidengti.

Ant greitųjų pasipina po kojų, purvynę pamestas, plytinko škarimalas. Su mielu noru jį krauna ant pečių. Gi suradęs ant jo kažin kaip molio kūrėlio ženklą, da labiau nudžiungia ir da meiliau pasisavina.

Taip pasirengus, prie žmonių gryžti neapsimokėjo. Ilgai negalvojęs eina į laukus ir apsigyvena urve pasilsėti.

Iš netyčių pakliūna žmogūdzijų tarpan. Šie manydami jį pamišėliu esant, gerokai apdaužė ir snieguoton pelkėn taip ūmai trenkia, kad daugiau neatšikeltų ir vėl atėjęs jiems ramybės nedrumstų.

Žmogūdziai manydami, kad Pranciškus jau niekad daugiau neatsikels, toliau savais keliais nueina. Gi Pranciškus visai netikėtai atgyja. Iš sniego išsikasa. Ir, už valandėlės girios dugne mažą vienuolyną susiėško.

Vienuoliai Pranciškų priklausdžia. Maitina. Bet už tą virtuvę prie paskutinio darbelio pristumia.

Sunkus darbo Pranciškų nebijo. Apie maistą da mažiau galvoja. Rodos, viskas būtų gerai, jei tik nors šiekį tokį rūbą gautų. Mat, sniege ir purvynė liko ir tas, ką vyskupo kietė iš mešlyno buvo išsikapęs.

Gerai matydamas rūbo negausias, kadangi ir vienuoliai patys mažai ką turėjo, pasileidžia aplankyti senovės savo gerą draugą ir pas jį aprėdalo maldauti.

Taip. Draugas labai palankiai Pranciškų priima. Ir net pveda jam pačiam pasirinkti rūbą toki, kokis jam geriausiai tiktų.

Pranciškus su džiaugsmu apsiengia taip, kad tikty laukų dvasiai. Reikišia, trumpa sermėgėlė, šikšnos diržas, naginės ir riesta gūgė.

Šį apdarą jisai taip aukštai statė ir įvertino, kad per kelis metus jo neatleido.

Kūną tinkamiau pridengus, o dvasią tyru skurdurį karšta maldą sustiprinus, drąsiai Assyžiuu gryžta ir galvoja, kaip ir kokiū būdu šv. Damijono bažnytelę pataisyti?

P pinigų, kuriuos tam tikslui buvo surinkęs, atidavė tėvui. Dabar, be gerų norų, nieko daugiau neturi. O betgi žodžio nemainys. Bažnytelė pataisyta bus!

Taip beinant ir begalvojant, raupuočiu kuopelę prieina.

Kai mūsų laikais bedarbių ilgai ieškoti nereikia, taip anais aukštos Dėdės Samo žemės kultūros, negalės įnešti į mūsų tautinį kūrybiškumą savo svarbių ir rimtų pataisų ir priedų? Ar mūsų išeišioje negalės gimti talentų ir genijų?

O, taip! Šimtą sykių taip. Kaipgi niekingai atrodo visi mirties pranašai tai tautai, kuri atgimė pilna troškimo gyventi ir kurti. Juk tautos yra nemirtingos, jeigu tik jos pačios nori gyventi. Juk ne Dievas siunčia tautos mirtį. Tik jos pačios, kartais per savo žioplumą, mirtį sau atskievčia.

Kai kurių mūsų brolių, dvasios silpnuolių, kviečiama tautinė mirties šmėkla jau pasivaidino mūsų gyvenimo akvartijoje.

Nuo mūsų, gyvųjų lietuvių pareina, kad toji šmėkla daugiau nebesirodytų.

Kan. F. Kemėšis

laikais raupuotų. Kur tik pasivertei, raupuotą pamatei. Bet dažniausiai juos priglausta kur nors atokiai nuo žmonių. Ir čia jie sau mirties laukdavo.

Raupuotų būrelį pasiekęs, kol kas šv. Damijono bažnytelę apmiršta. Jų tarpan bėga. Juos maitina. Paguodžia. Ramina. Ilgokai užtrunka. Čia jo triušas vien raupuočiai, bet ir Visagalis taip įvertina, kad padeda jam kai kuriems net ir sveikatą grąžinti, kas paprastai kalbant nebuvo galimu daktu.

Šv. Bonaventūras, taip plačiai ir gražiai šv. Pranciškaus gyvenimą aprašęs, mini apie tūlą žmogelį iš miestelio Spoleto. Šisai asmuo jau buvo netekęs žandų ir lūpų. Nematyta, gyva šmėkla! Pamatęs Pranciškų, po kojų jam kristi taikos ir sveikatos maldauti. Pranciškų jį nutveria. Sulaiko. Pabučiuoja. Ligoniu sveikata pagryžta.

Nepaisant visko, šv. Damijono bažnytelė Pranciškui ramybės neduoda. Skuba ir ją taisyti pradėti.

Pargryžęs aplanko kleboną ir vietos vyskupą. Vienam ir kitam savo prižadą da kartą išdėsto. Ir, ilgai netrukus, darban stoja.

Bile progai pasirodžius, bėga Assyžiaus miestelin. Pasirinkęs kur vietelę arčiau prie žmonių, pradeda jiems savo ir kitų rašęjų dainas dainuoti ir įžymesnius gyvenimo įvykius atpasakoti.

Ir kas tai matė! Petro Bernardonės, įžymiausio assyžiečio sūnus Pranciškų, kitados garsus triūbodus ir viso miestelio traukiančius jaunikaits, dabar apsilėdęs, lopais apsikarstęs, gavėjimais į sausainį pavirtęs, o betgi ne tik saldžiai kalba, bet ir meiliai daineles dainuoja.

Bėga vaikai! Bėga jaunimas! Bėga skurdžiai! Bėga ir geriau pasiturinti piliečiai pasiklausyti, ką pasakys, padainuos Petro Bernardonės sūnus Pranciškų?

Atsiradus žmonių būriui, Pranciškų prašo ne tik pinigų, bet ir plytų, akmenų, molio, smilčių, karkščių, lentų, medžio; ragina talkon visus atstatyti šv. Damijono bažnytelę.

Nors žmogus apsikrautų turtais, atsižymėtų nepaprastais proto gabumais, dėvėtų nuopeltų pagarbos vainiką, žavėtų kitus savo gražia išvaizda, jis būtų paskaitomas nelaimingu, jei ant jo veido niekuomet nesimatytų lypkmos šypsenos.

Šypsenos lypatybė brangi, nes pačiam žmogui visos jo įgimtos bei įgytos savybės, tarsi, padailina, nušviečia, vainikuoja ir kitiems pridūoda smaugo skleisdama gerą ūpą, išsiskandama atvirumą, užmegsdama prietelystės ryšius. Lyginai kaip saulės spinduliai iš po nakties darželygės nušviečia ir visą jų spalvų grožį atidengdama dabina namelius, tvoras, takus ir visą kaimynystę. Linksmas žmogus visus myli, linksmas žmogus vietę nesuvisai paguldą kenčiantį lovon. Kas turi nors kiek vyriskumo, reikiškia, kantrybės ir turis minty paprastus skausmus, taip sakant, kasdienines ligas ir šiaip nesmagumus, kurie nesuvisai paguldą kenčiantį lovon. Kas turi nors kiek vyriskumo, reikiškia, kantrybės ir turis minty paprastus skausmus, taip sakant, kasdienines ligas ir šiaip nesmagumus, kurie nesuvisai paguldą kenčiantį lovon.

Kas turi nors kiek vyriskumo, reikiškia, kantrybės ir turis minty paprastus skausmus, taip sakant, kasdienines ligas ir šiaip nesmagumus, kurie nesuvisai paguldą kenčiantį lovon. Kas turi nors kiek vyriskumo, reikiškia, kantrybės ir turis minty paprastus skausmus, taip sakant, kasdienines ligas ir šiaip nesmagumus, kurie nesuvisai paguldą kenčiantį lovon.

Bedarbės ir ekonominio krizio prispaudimu nukentę turi ko rūgoti. Darbininkai papratę skurde gyventi gal netaip skaudžiai atjaučia nedatekius, kaip buržujai netekę turto, palocijų, tarnų ir visokeriopų parankumų. Šiais laikais vienų ir kitų skaičius labai didis. Vieni iš jų šią netikėtą perversmę priima su šypsena, kiti kulka paleidžia sau į smilkinį. Mat, susikrimitimas ir desperacija veda prie sumišimo. Toki užmiršta, kad ne vien duona žmogus gyvena, kad žmogaus materialis lobiš ne galutinis siekis čia ant žemės. Kas sau pasistato garbinti dievaitį mammoną, nustojęs smilkilo (turto) metasi jam prie kojų tamsios desperacijos auka. Piktumas, aimanavimas ir likimo keikimas nesugrąžins ko nusto. Tad geriau stengtis panešti šiolaikinį prispaudimą geru ūpu ir žiūrėti į ateitį optimizmo akiniiais. Vilties dorybė ir pasitikėjimas Dievo Apvaizdai visuomet išveda žmonių iš sunkių laikų painaus labirinto, o geras ūpas ir šypsena palėngvina kelionę. Šypsena permažai įvertinama.

Visiems viršų minėtiems trūkumams geriausias vaistas bei priešnuodis tai sveika ir nuosirdi šypsena. Jei kas vaikščioja po šią žemę susiraukęs, „kaip devynios pėnyčios“ iš vienos arba kitos minėtos priežasties, patartina pasižiūrėti veidrodin ir susipažinti su savim. Veidrodin parodys, kaip tikrenybėje kitiems jo išvaizda atrodo, kuomet jis susitinka su žmonėmis gatvėje, svečiuose, darbe ir namuose. Linksmas veidas visur skleidžia smaugo. Linksmas žmogus socialiam gyvenime populiarus, jo draugystės visi pageidauja, draugų jam niekuomet nestokuoja. Kad ir kartais norisi verksti, esant priežasties, jis mėgina susitūrėti ir pasirodyti kitiems linksmu. Lyginai kaip aktorai lošdami juokų roles, nors gavę labai liūdny žinių, išcina estradon ir atlieka savo linksma rolę, it nieko neatsitiko.

Šypsena, juokai, linksma mina eina į sveikatą. Melancholikas įvaro sau įvairių ligų, ypač, ingai, jei net ir prie stalo valgydamas skanūs pietelius nesiteikia nusišypsoti ir su kitais linksmai pasinekučiuoti. Toks nusmukęs ūpas aiškiai kenkia virškinimui. Juk gydytojai visi tvirtina, kad prie valgio būtinai reikalinga gero ūpo ir juokų. Praeity pasiturintieji apmokėdavo juokdarius krešti juokus pietaujant — Shakespeareo veikalai tą apšiai liudija. Šiais laikais matome to įvedimo pasekas bankietų ruošimuose.

Šypsena kai kuriems naturalus dalykas. Kitiems reikia pasiryžimo ir pergales įprasti šypsotis. Protaujanciam žmogui, rodos, nereikėtų išdėstinėti sveikos šypsenos naudą. Žinoma, ieškant pagrindinio žmogaus linksmo būdo pamato reikia būtinai žiūrėti religijos bei doros srityse. Tikyba nurodo išeiti iš visų šio gyvenimo keblumų ir nustato taisykles ramiai sąžinei. Gilaus tikėjimo žmonės visuomet linksni. Ar kas kada matė nuliūdusį vienuolį arba susiraukusią vienuolę? Jie juk atsižadėję visų pasaulio brangenybų ir patogumų. Jie taip pat žmogiško sudėjimo, kaip visi. Turint ramią sąžinę tamsiausios dienos jiems saulėtos. Galų-gale, žemės vargai ir trūkumai nepalyginami šviesiai amžinystės atečiai. Viena turtinga panelė šilkuose pasirėdžiusi, vežama brangių automobiliu pro vienuolyno darželį, pastebėjus besivaikščiojančių sesučių linksmus veidus sau maštė, kokios jos neišmanėlės išsižadėti pasaulio gėrybių. Dvidešimt metų vėliau ta panelė iki socialiai paragavus pasaulio gardumynų ir jo apgaulingais pavilijimais suterliota pravažiavo tą patį vienuolyną ir patėmių, kad tų pačių sesučių linksni veidai nepasikeitė. Tad, tikyboje randama panacėja šiam liguistam pasauliui.

Baigiant šį šypsenos įvertinimo išdėstymą pasiūlau skaitytojui susidomėti žiomis graziomis nežinomo autoriaus mintimis: „Šypsena nieko nekainuoja, bet begalo daug duoda. Kas ją panaudoja nieko nenustoja ir kitiems gero daro. Trumpių-trumpiaisia šypsena kartais atmintina per amžius. Nėra tokio galingo arba turtingo žmogaus, kurs be jos apsiėtu, nėra tokio vargingo žmogaus, kurs be jos nepralaimėtų. Šypsena džiugina šeimoms gyvenimą, stiprina vertelę bendrus santykius ir ugdi draugų tarpe prietelystės ryšius. Ji visuomet teikia nuvargusiems poilsio, nusiminusiems linksmybės, nuliūdusiems paguodos, žodžių sakant, tai prigimties vaistas kiekvienai nelaimei. Pirkti, išmaldauti, skolinti arba vogti jis ir nebegalina, nes ji tik tuomet turi reikšmės, kuomet duodama dyki. Nekurie žmonės taip vargo suspausti, kad jau nebegali šypsotis, tad, tu broliau, nepasigailėk jiems savo šypsenos, nes kam-kam šypsena brangi, tai tam, kuris jau daugiau nepajėgia nusišypsoti.“

J. K. M.

ŠYPSENOS ĮVERTINIMAS

VADUOKIME VILNIŲ!

(Iš 1919—1920 metų)

Mūs daug bernužėli, Mes Vilnių vaduosim, Pavergt tėviškėle, Pjėšikams neduosim Mums padės kovoti Vytis galingoji, — Kas gal nebijoti Kaip ji narsi joja?.. Laisvė—mūs siekimas, Tautiečių gerovė, O mūs' įkvėpimas — Tai mūsų senovė.

“Argi Vilnius nėra tikrai mūsų miestas, kad ten lenkams leidžiama gyventi, argi mūsų kariuomenė nėra tiek tvirta, kad negalėtų pasitkėti savo jėgomis kovoj su lenkais ir kodėl gi vis mums tenka atsitraukti geruoju, kaip tik tuo laiku, kai imame jau priešą nugalėti?.. Pernaip taip buvo su vokiečiais kovojant, šiemet su lenkais.“

Taip galvoja kareivis matydamas, kad lenkai vis dar tebelaiکو užgrobė Vilnių ir vis dar kėsinasi ir toliau į Lietuvą eiti.

“Ką čia daug vilkti laiką — geriausia tuoj perti lenkus, kol neatsigauna jie po kovos, tada ir laisvę greičiau iškovosime; jog jau daug kartų lenkai rodė, kad nori taikos, kad pasinaudotų proga sustiprėti. Jau lenko be kumščios nešmokykis, nes jam labai įprastas poniškas nerangumas“ — mąsto kareivis, kur-

ris neberimsta matydamas, kaip priešas paliekamas ramybėje.

“E, kaip reikėjo pasitraukti iš Vilniaus, tai, rodos, net Gedimino kalnas liūdnėsnis paliko, — mes jau paskutinieji išeiname, o jis toks paniūręs stovi, trispalvė vėliava taip maloniai plevėsuoja, lyg prikiša, kam ją palieka lenkams — taip graudus išpūdis, kad pasitraukiant nuo daug stipresnio priešą kartu tvirtai tiki, kad ten, kovos laukuose, lietuviai lenkams atsilaiyks ir Vilnius bus mūsų, su Gedimino pilimi ir trispalvė vėliava joje“ — pasakojo kareivis, kuriam teko būti Vilniaus kovose.

“Vaduokim Vilnių!“ — kiekvieno lietuvių kareivio mintis.

“Mūsų senojų tėvų būstinėj — Gedimino pilij turi plevėsuoti mūsų tautinė vėliava, — yra didžiausias troškimas visos laisvosios darbo žmonių respublikos, Lietuvos vaikų sūnų ir dukterų.

Vaduokim Vilnių!.. Ten mūsų atgimimo lopšys, — iš jo pirmi laisvės spinduliai Lietuviai sušvito — Vilniuje pirmi mūsų kariuomenės diegai emė sklėstis, Vilnių laisvę paskelbta.

Arėjas Vitkauskas

LRKSA. tvirtumas ir galybė — mes patys.

1934 METŲ VAJAUS PLĀNAS

PRANEŠIMAS KUOPOMS, APSKRITIMS IR NARIAMS

BENDROS TAISYKLĖS

1. Vajus pradėdamas balandžio 15, 1934 m., baigiamas gruodžio 31, 1934. Pratešimo nebus.
2. Narių prirašomo darbą varo kuopų agitatoriai-organizatoriai, kuriuos stengias pasiskirti kiekviena kuopa ir apskritis iš savo veiklesnių narių tarpo; padeda apskričių valdybos ir Centras. Centras prisideda patarimais, nurodymais.
3. Vajaus metu įsirašantys į Susivienymą (pomirtinės ir pašalpos skyrus) įstojimo nemo-ka, visas mokeskis Centrui moka, kaip nurodo organizacijos taisyklės.
4. Vajaus metu prirašomi nariai nuo 16 iki 50 metų į suaugusių skyrus ir nuo 1 metų iki 16 metų į Jaunumečių (vaikų) skyrių.
5. Kur tik apystovos leidžia, organizuojami Jaunumečių (vaikų) Skyriai.
6. Vajaus konteste už pilnametį narį duodama 10 balsų; už jaunametį 5.
7. Naujų kuopų organizatoriams yra skiriama specialis atlyginimas, sulig pasidaravimo, kurį nustatys Susivienymo Valdyba.
8. Vajaus metu naujai suorganizuotų kuopų nariai priskaitomi prie Vajaus kontesto.
9. Vajaus rezultatai oficialiai skelbiami Susivienymo organe “Garse,” kaip galima dažniausia.
10. Organe skelbiamos konteste dalyvaujančios kuopos, kontesto darbuotojai.

VAJAUS DOVANOS \$450.00

Vajaus dovanos skiriamos šiaip: 1) \$100.00, 2) \$75.00, 3) \$50.00, 4) \$40.00, 5) \$30.00, 6) \$25.00, 7) \$20.00, 8) \$15.00, penkios po \$10.00, aštuonios po \$5.00 ir dvi po \$2.50. Viso \$450.00.

Už kiek narių bus duodama didžiausia ir mažiausia dovanos bus paskelbta vėliaus.

Organizatoriai gauna kreditą tik už tuos narius, kuriuos prirašo. Ludys parašas nario aplikacijos.

Vajui pasibaigus išleidžiama specialis “Garso” numeris, sužymint, kiek kuri kuopa yra prirašius vajaus metu narių. Ten pat surašoma ir dovanas laimėję agitatoriai-organizatoriai.

PASTABA KUOPOMS IR APSKRITIMS

Kad kuop daugiau darbuotojų įtraukti į darbą, Centro Valdyba prašo kuopų ir apskričių iš savo pusės (išdo) skirti dovanas savo organizatoriams.

LRKSA. PILDOMAS KOMITETAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America) 73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.

PILDOMASIS KOMITETAS Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.

KONTROLES KOMISIJA 1. Antanas Vaitkevičius, 56 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA 1. Jurgis Tamasonis, 222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA 1. Vladas Palūšis, 113 N. Main St., Pittston, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA 1. Kun. Antanas Milukas, Brooklyn, N. Y.

LABDARYBES KOMISIJA 1. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

CLEVELAND, OHIO 50 KUOPOS VEIKIMAS

Rugsėjo 6-tą įvyko kuopos susirinkimas, kuris buvo labai turiningas ir gyvas. Daug narių dalyvavo. Džiaugiamės, kad 50-tos kuopos nariai visi sveiki, išskyrus vieną, kuris per ilgą laiką randasi ligoninėje.

Nariai gausiai dalyvavo piknyke ne tik patys, bet ir savo draugus pakalbino, iš ko pasidarė gražus pelno. Piknykas visais žvilgsniais pavyko.

PIKNYKAS! PIKNYKAS!

Bus didžiausias ir įvairiausias rudens piknykas. Rengia LRKSA. 50 kuopa spalio 7, 1934 m. naujos parapijos sode, 18022 Neff Road.

LRKSA. CONN. APSKRIT. METINIS SUVAŽIAVIMAS

LRKSA. Conn. apskrities suvažiavimas įvyks sekmadienį, 1 val. po pietų, spalio 21, 1934, šv. Kazimiero lietuvių parapijos svetainėje, 339 Green St., New Haven, Conn.

5-TOS PENNA APSKRIT. BERTAININIS SUSIRINKIMAS

Ivyks rugsėjo 30, 1934, 2 val. po pietų šv. Antano parapijos salėje, Forest City, Pa. Minėtos apskrities kuopos malonėsi prisijust atstovus, nes kaip visada, taip ir dabar bus daug dalykų aptarimui dėl 5-tos apskrities ir visos organizacijos gerovės.

WORCESTER, MASS.

Rudens piknykas su šokiais. Ivyks spalio 7-tą. Pradžią 12 val. po pietų pas Kazį Lukošį (Chas. Lucas) farmoj, Henshaw St., Leicester, Mass.

NOTRE DAME UNIVERSITETAS

Notre Dame universitetas, Notre Dame, Indiana, yra didžiausias katalikų universitetas Amerikos Jungtinėse Valstybėse.

Išteigtas 1842 metais, čarteris įregistruotas Indiano steite du metu vėliau. Vyriausiu sumanytoju ir steigėju buvo misijonierius kun. Edward Frederick Sorin, C. S. C. ir šeši prancūzų šv. Kryžiaus kongregacijos broliai.

Prie universiteto yra puiki šv. Širdies bažnyčia, kurios statymas ėjo 25 metus. Garsus rytmietis artistas Luigi Gregori pašventė 17-ka metų (1871-91) sienų ir lubų piešiniams, taip pat stacijoms. Jį paskyrė pats šv. Tėvas. 12 ir 13 stacijos buvo išstatytos 1893 metų Chicagoj Pasaulinėj Parodoj. Bažnyčios langų piešinius irgi padarė garsūs artistai. Didysis altorius yra padirbtas Paryžiuje Proc-Robert atelieristų, 1876 m. buvo išstatytas Philadelphiaj Šimtmetinėj Parodoj. Originaliai jis buvo padirbtas St. Etienne bažnyčiai. Beauvais, Prancūzija. Jis atvaizduoja Apokalipso 21-ji skyrių.

Priešakinėj koplyčioj yra altorius padirbtas garsaus artisto Berinio 1598-1680 metais. Tėvas Sorin jį pargabeno iš Rymo. Tai vienintelis Berinio meno kūrinys šioj šaly. Šiame altoriuj yra dalis maldinimo stalo, kurį šv. Petras vartojo savo altoriui. Virš altoriaus randasi graži šv. Panelės stovyta.

Relikvijų koplyčioj yra vieno pirmųjų Bažnyčios kankinių šv. Savero figūra, visų 12-kos Apaštalų, visų šventųjų relikvijos, Betliejaus prakartėlės dalelė, šv. Panelės šydro ir aprėdo dalis. Yra taip pat visa eilė labai įdomių ir retų paveikslų, figūrų, vaizduojančių katalikystės simbolius.

Vargonai susideda iš daugiau kaip 2000 dūdų, didysis varpas sveria virš 7 tonų, yra kiti 23 mažesni varpai. Prie bažnyčios yra medžiais apaugusi aikštė, kurios centras yra replika (panašybė) Liurdo vietovei. Gegužės mėnesį kiekvieną vakarą čia savanoriai susirenka studentai ir gieda šv. Panelės himnus. Ši vieta teikia didelio malonumo visiems ja lankantiems.

Iš šv. Marijos ežero pusės galima matyti visus religinius trobesius surištus su šiuo gražiuoju katalikų universitetu. Šios vietos lankytojai neužmiršta garsaus futbolo kočiaus (coach) Knute Rockne paminklo, trofėjų kambario, kur sukrauti įvairių atletikos grupių laimėjimai-dovanos.

K. M., 8 kp. narė.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio. — 8 kuopos susirinkimas bus spalio 1-ą dieną 7:30 val. vakare Lietuvių salėje, 6385 Superior Ave.

CLEVELAND, Ohio. — 50 kuopos susirinkimas bus spalio 4-tą dieną 7:30 val. vakare Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave.

DONORA, Pa. — 88-tos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 30-tą dieną šv. Juozapo parapijos bažnytinėje salėje. Malonėsi visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, Conn. — 89 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 30-tą dieną po sumos, parapijos svetainėje, 41 Capitol Ave.

MANCHESTER, Conn. — 164 kp. susirinkimas bus rugsėjo 30-tą dieną 2 val. po pietų, po Nr. 89 Birch St.

COLUMBUS, Ohio. — 235 kuopos susirinkimas bus rugsėjo 30-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus rugsėjo 30-tą dieną Igno Stungio salėje.

LINDEN, N. J. — 200 kuopos susirinkimas bus spalio 2-ą dieną A. Rupšio salėje, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžią 7:30 vakare. Visi nariai malonėsite dalyvauti.

KAIP LIETUVOS KARIUOMENĖ PIRMĄ KARTĄ ĮŽYGIAVO Į VILNIŲ

1920 metais rugpjūčio 26 dieną pirmieji naujai susikūrusios Lietuvos kariuomenės pulkai įžygiavo į savo senąją sostinę Vilnių. Tai buvo labai svarbus įvykis mūsų kovoje dėl Vilniaus. Dabar kol Vilnius lenkų pagrobtas, nepriklausomoje Lietuvoje ir viso pasaulio lietuviuose kasmet minimas šis įvykis, kaip Vilniaus geležinio fondo diena.

1919 metais sausio 1-4 dieną laikinoji Lietuvos vyriausybė buvo priversta palikti Vilnių, nes tuo laiku dar nebuvo susiorganizavusi Lietuvos kariuomenė. Tada Vilnius atiteko bolševikams. Atsikėlusį į Kauną, vyriausybė pirmiausiai griebsi kurti kariuomenę, pašaukdama savanorius ir atidarydama karo mokyklą. Lietuviškos ginkluotos pajėgos kasdien didėjo ir tvarkėsi, taip kad po kelių savaičių jau prasidėjo kovos su besiveržiančiais bolševikais. Karių ūpas buvo pakeltas, visi troško kuo greičiausiai Vilnių atvauduoti. Tai būtų netrukus pavykę, bet lenkai lietuviams visiškai netikėtai užbėgo už akių ir Vilnių paėmė iš bolševikų 1919 metais per Velykas.

Lenkų rankose Vilnius išbuvo daugiau, kaip metus, ligi 1920 metų, vidurvasario. Per tą laiką Lietuva išvijo bolševikus ir bermontininkus iš savo žemės ir stiprino vidaus santvarką, galvodama apie Vilnių. Tarp lietuvių ir lenkų kariuomenės santarvės valstybės nustatė demarkacijos liniją, kurią lenkai nuolat laužė. Lenkai taip elgėsi dėl to, kad juos rėmė prancūzai, kurie tada lenkams buvo labai palankūs. Į lietuvius prancūzai žiūrėjo su nepasitikėjimu, nes lenkai vaizdavo lietuvius bolševikų ir vokiečių šalininkais. O tais laikais nebuvo didesnio nusikaltimo santarvės akyse, kaip būtų įtartam draugaujant su bolševikais ir vokiečiais.

Visa tai buvo lenkų piktas šmeižtas, nes lietuviu tuo laiku, kaip tik smarkiai kariavo tiek su bolševikais, tiek su vokiečiais. Bet santarvė patikėjo lenkams, nes jie manė, kad didelė Lenkija galėsianti apsaugoti Vakarų Europą nuo bolševizmo. Šią santarvės nuomonę lenkai sugėbėjo puikiais išnaudoti. Santarvė nesipriešino ir lenkams lengvai pavyko pagrobti Vilniaus kraštą, daug gudų ir ukurainiečių žemių. Jeigu Lietuva nebūtų stojusi su ginklu rankose savo laisvės ginti, tai lenkai būtų užėmę ir visą Lietuvą.

Kai 1920 metais lenkai kariavo su bolševikais ir karą buvo beveik prakišę, tai jie iš Vilniaus nors nenorėjo trauktis, bet bolševikų spaudžiam, vėlyjo Vilnių geriau atiduoti bolševikams, negu lietuviams. 1920 m. liepos 15 dieną nuginklavus ties Lentvariu lenkų brigadą, Lietu-

vos kariuomenė įėjo į Vilnių, bet jau čia rado ir bolševikus. Kadangi prieš 3 dienas, būtent, liepos 12 dieną Maskvoje buvo pasirašyta taikos sutartis su bolševikais, tai Lietuva tuojau pareikalavo, kad bolševikai iš Vilniaus pasitrauktų, nes Lietuva laikėsi griežto neutraliteto. Apakinti trumpu laimėjimu kovojo su lenkais, bolševikai ilgai dėsė, nenorėjo iš Vilniaus pasitraukti ir laukė karo pasekmių. Tik po kelių savaičių derybų, pamatė, kad ties Varšuva pralaimėjo bolševikai sutiko išsikraustyti iš Vilniaus. 1920 metų rugpjūčio 26 dieną į tikrąją savo sostinę, kaip atvauduotojai įžengė Lietuvos kariuomenės pulkai. Lietuvos sostinė Vilnius buvo savo sūnų rankose.

Šešias savaites ligi nelemtos spalio 9 dienos, kada lenkai sulaužė Suvalkų sutartį, Vilniuje Gedimino kalne plėvė savo Lietuvos Vytis.

GELŽGALIAI PILVE

Viename prancūzų kalėjime staiga smarkiai susirgo vienas kalinys. Kadangi kalėjimo daktaras negalėjo nustatyti ligos dijagnozės, tai kalinį nuvežė į ligoninę.

Tenai jis buvo peršviestas rentgeno spinduliais, ir tik po to paaiškėjo paslaptinga liga. Pasirodo, kad sergančio kalinio pilve buvo įvairių geležinių daiktų. Padarius operaciją, rastu du gelžgaliai po 23 mm. ilgio, metalinio šaukšto kotas ir dar keletas smulkesnių geležinių daiktų.

ARGENTINOS LIETUVIAI ORGANIZUOJASI

Buenos Airese įsisteigė Draugijos Užsienio Lietuviams Remti (DULR) skyrius. Valdybon išrinkti: pirmininku Pr. Dambravas (buhalteris), vicepirmininkas Pranas Ozinskas (komerciantas), sekretorių Stasys Miščikas (žurnalistas), išdininkas Vincas Kuraitis (ilustratorius). Skyrius užsimojęs plačiai veikti.

VĖŽIO LIGA PAGALIAU NUGALĖTA

Berlyno biologijos instituto narys dr. Brehmer vokiečių gydytojų žurnale paskelbė, kad po ilgų tyrinėjimų jis pagaliau suradęs vėžio ligos mikrobos. Be to, jis suradęs ir būdą kovai su vėžio liga.

Dr. Brehmerio pasiekimams tyrinėjimo rezultatams patikrinti buvo sudaryta komisija iš žymių profesorų, kurie jo darbo vaisius patvirtino.

EXPORT, Pa. — 125-tos kuopos susirinkimas bus spalio 14-tą dieną 3 val. po pietų lenkų salėje, William Penn., Export, Pa.

LRKSA. NARIŲ DOMEI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ŽIEDAI Jei nori, kad mūsų brangi organizacija augtų nariais ir juose būtų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekti neįojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys-e dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėtų įsigyti. Kainos yra sekamos:

- LRKSA moteriškos sagutės \$1.50
LRKSA moteriškos spilkutės 1.00
LRKSA vyriškos spilkos... 1.50
LRKSA vyriškos spilkos... 1.50
LRKSA žiedai 10 karečių... 7.50

Reikalaujami ženklelių ir žiedų kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR ĮDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

MALDAKNYGĖS ANIOLAS SARGAS—Juodos odos aparadas... \$1.75
ANIOLAS SARGAS—Minkštasis odos aparadas... 1.50
DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ—Minkštasis odos aparadas... 1.50
MALDŲ RINKINELIS—Prastasis aparadas... 40
MALDŲ VAINIKELIS—aukštesnias aparadas... 70

LRKSA. NARIŲ ŽENKLELIAI MOTERISKI, pauksuoti... \$1.00
MOTERISKI, auksiniai... 1.50
VYRIŠKI, auksiniai... 1.50
VYRIŠKI, pauksuoti... 1.00
MOTERISMS SAGUTĖS... 1.50
ŽIEDAI, 10 kt... 7.50

DRAMOS IR KOMEDIJOS JURGIS DURNELIS, 4-rių veiksmų komedija... 25
BIRUTĖ, 2-ju veiksmų melodrama—žemkalnio... 25
VYSNIŲ SODAS—A. Čekovo 5-kių veiksmų komedija... 40
LAIŠVĖS KOVOTOJAI—K. Gaigalo... 25
POTASAS IR PERLAMUTRAS—Glass ir Kleino 3 v. komedija... 40
SMEKLOS—H. Ibseno šeimos drama trimis veiksmiais... 40
DANGUS BRANGUS—2-ju aktų komedija... 20
DOLPĖLIS MINISTERIŲJŲ TARNAUJA—Monologas... 10
EMES IR KALBEK... 40
GEGUŽĖS SVENTĖ, 1 veiksmo drama... 20
JURGIS ŽIBURYS, 3-ju veiksmų vaizdelis... 15
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Mazgelis Nepadėjo... 15
RYTU SVEČIAS, drama 4-rių aktų... 15
TRYŠ SESUTĖS, 4-rių veiksmų drama... 60
VALKATA, 4-rių veiksmų dramos vaizdelis... 50

ĮVAIRIOS KNYGOS

TIESOS AIDAI (Paskirstomoji Valstybė) Kun. P. Saurusaičio... 15
SVČ. JEZAUS VARDŲ DR-ŲS ISTATAI—Kun. P. Saurusaičio... 45
LIETUVIŠKOS PASAKOS, II dalis, 262 pusl. Surinktos Dr. J. Basanavičiaus... 75
PERGYVENTOS VALANDOS, (Karvojaus Laiškai) 144 pusl... 25
KAT. BAŽNYČIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. A. Waplerio... 50
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS 2EMAICIŲ VYSKUPYSTĖ, 247 pusl. Vysk. M. Valančiaus... 40
PAMOKSLAI BE KUNIGO, 214 pusl. Kun. Jonas Gerutis... 40
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burbos, II tomas... 25
OZKABALIŲ DAINOS, Surinko Dr. Jonas-Basanavičius, II dalis... 50
KRIAUČIUS MOTIEJUS, dialogas... 25
MONOLOGAI: Blivy, Pirminkas, Ant vienuj pečių, Simas oratorius... 15
LEBŲ SĄSĖJA—2-ju veiksmų drama—L. Stevenson... 35
SCENOS ĮVAIRUMAI—kelios komedijos... 40
ATSARGIAI SU UGNIMI... 10
APIE APDRAUDĄ... 5
DEGTINĖ—NUODAI... 15
DELEGATŲ KELIONĖ LIETUVON 1916 M... 25
EUROPOS ISTORIJA... 50
KRAZIŲ SKERDYNE... 25
KATALIKŲ BAŽNYČIA IR DEMOKRATIZMAS... 15
KRAVINA REVOLUCIJA AR RAMUS KULTŪROS DARBAS? KODIKŲ AUKLETOJA (Kun. P. Saurusaičio)... 5
LIETUVIAI KATALIKAI IR KITOS SROVĖS... 10
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA... 20
LOGIKOS EVOLUCIJA... 5
LAISVEN BEŽENGIANT... 75
METRASTIS—1916 METU... 75
NAUJOS GADYNĖS PRIEŠAUSRYJE... 15
NAUJOJI VALDŽIA... 10
FRAMONINĖS DEMOKRATIJOS PAGRINDAI... 50
PAINKIME SOCIALIZMA... 10
ROTELIŲ DARZELIS, Pamokymas kaip žolynai auginti... 20
RAMBONO TEVYNEJE... 35
RAKTAS SVEIKATON IR LAIMEN... 25
SOCIALIZMAS IR KRİKŠCIONYBE... 15
VIENYBĖJE GALYBE... 25
ANYKŠČIŲ SILELIS, eilės... 150
JONO KMITO EILĖS... 150
NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS... 15
TEVYNĖS GARSAI, eilės... 15
PAVASARIO BALSAS—Maironis... 100
TEVYNĖS KELIAIS (Liūdo Geros eilės)... 40
LIETUVOS ISTORIJA... 65
LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA... 35
40 ATVIRUKŲ: Lietuvos valstybės miestų ir pilių ženklai ir gerbai BAŽNYČIOS ISTORIJA LIETUVOS ISTORIJA... 70
RUDENS AIDAI—Adomo Jakšto... 25
RAUDONI ŽIEDAI, eilės... 40

MUZIKA

STANEIK-LAUMENSKIENĖS ATSIMINIMAI. Smuikui su pianu... 25
J. TALLAT-KELPSOS KORINIAI GALESČIO GIESMĖ... 10
KETURI SUNKTINIAI... 50
NUPLANSOK... 25
OI, TU, LAKSTINGALELĖ IR VANAGELIS TUPEJO... 15
ANTANO BACIULIO KORINIAI KO VEJAI PUČIA, keturiems balsams kanonas ir pianui... 50
ARTOJAS (Duetas)... 75
JUOZO ŽILEVIČIAUS KORINIAI ČIA KRĀSTAS LIŪDNAS ir Gaudžia, gaudžia aukso varpas... 30
LAISVĖS DAINA... 35
SERIAU ŽIRGELI... 75
ADVENTO IR KALEDŲ GIESMĖS... 25
STASIO ŠIMKAUS KORINIAI KAREIVIŲ DAINA... 40
SUNKU MAN GYVENTI... 35
AL. KAČANAUSKO KORINIAI SUDIEV LIETUVA... 25
SUDIEV LIETUVA. Mišriam chorui... 20
GERK, GERK, GIRTUOKLELĖ. Mezzo sopranui... 30
LIETUVIŲ HIMNAS... 20
UZ KLYSTANČIUS ŽMONES... 45
M. PETRAUSKO KORINIAI GRAZI GAMTA... 50
JUOZO NAUJALIO KORINIAI MAN LIŪDNA. Mišriam chorui... 30
VASAROS NAKTYS. Mišriam chorui... 30
AR SKAUDA MAN ŠIRDĮ?... 50
A. ALEKSIO KORINIAI MEILE UŽDEGTA KRŪTINE, vienam balsui prie piano... 65
O. PAZVELGKI, vienam balsui prie piano... 50
MOTERŲ SAJUNGOS IMNAS, duetas... 50
GIESME I ŠV. KAZIMIERA, duetas... 50
Mišriam Chorui PIRMYN I KOVA... 50
ISAUS VASARĖLĖ, Tu mano mergelė, Išbėgo mergytė... 50
KAIP AŠ BUVAU Jaunas, Žiūrau anksči rytų, Aš užgimiau Lietuvoj... 50
MIELS TĖVELI, Oi, skauda galvelė, Atsigėriau žalio vyno... 50
OI, DZIUM-DZIUM; Už jūrų; Kalbin jaunas bernuželis... 50
Aš turėjau vietą... 50
TYKUSIS RYTELIS; Oi, laksto vanagelis; Kur Nemunas; Oi, eičiai!-liūliai... 50
P. SARPALIAUS KORINIAI DUKRUŽĖLE... 50
VAKARAS... 35
VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATŪRA KATEKIZMAS—Kun. Kulikausko... 35
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ, Dalis I... 30
VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ, Dalis II... 40
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAISKINIMAS... 15

"GARSO" ADMINISTRACIJA 73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

TRIJŲ VELNIŲ GINČAS

TRIJŲ VEIKSMŲ VAIDINIMAS

(Pabaiga)

SNABĖ (*vėl karščiuojasi*): Ar aš meluoju — ar aš meluoju?.. Jei norit, aš savo žodžius galiu paremti ir faktais. — Antai, vienas mano senas girtuoklis Jokūbas Zylys, prisigėręs, kaip paprastai, grįžo iš saliuono ir lyg netyčia (*šypsosi*) žmogus pasviręs parpuolė burna į purvyną — kapstėsi rankom, kamavosi, dejavo ir keikė, bet visgi ant tiek buvo sunki galva, kad negalėjo pakelti, kad neitų purvynas į burną. O aš tuo tarpu jam vis pyliau ir pyliau pro lūpas skystiausią purvyną... ir štai atidavė man savo sielą!

BORČIUKAS (*šypsodamasis su pasitenkinimu*): Na, ir nieks ten jo neužėjo ar neužvažiavo taip drybsančio?

SNABĖ (*truputį nusišypsuoja*): Tai ne. Na, žinoma, ir aš stengiausi — drebėjau, dairiausi, kad kas nors užtikęs nesuteiktų jam pagalbos ir kad tik greičiau pasiimti jo sielą!.. O kada jo kūnas jau pradėjo stirti, saulutė buvo nusileidus, tik dangus da raudonavo vakaruose, kaip girtuoklio akys, o tamsa, gaubė aplinkumą.

Tai štai dažniausia toks ir panašus girtuoklių likimas laukia! Tai vis tik dėl to, kad aš visuomet su jais. O be to, beveik kiekvieną užsilikusių ant ilgiau girtuoklių padarau elgeta — žmonių pastumdėliu ir pajukos bei pasibiaurėjimo auka!.. O, kiek jaunų širdžių išplėšiu, sudarau ir į dvokiantį purvyną įmetu... Ir kuri tik mergaitė pradeda alkolį ragauti, tai ta net būtinai turi prarasti dorą. Tik, žinoma, jos nuo karto taip negeria, kaip vyrai — be jokių ceremonijų — pragarniai...

CIBUKAS (*dūmus pūsdamas — išsišiepdamas*): Lyg jau visos taip varžosi ir laukia, kad daug jas prašytų prie stikliuko... Aš daug ir tokių matęs, kad suėję savo draugus bei vienminčius, neva baikom pradeda kalbėti (*plonesniu mergišku balsu*): "Tai ką, vyrai, jau šiandien jūs neužpūndysite." Ir žiūrėk jau tie nabagai ir vedasi kur nors į užėgą užpūndyti. Ir tokios ne tik ką pačios geria, bet ir savo drauges "naujokes" ragina, kad nesitūpintų — krūpiodamos... Tokios kartu su vyrais ir papirosus rūko.

SNABĖ (*A matai!* *nusišypsuoja gardžiai galva krypteldamas*): Ir pats nors kartų suprasi mano didžiulę reikšmę pragarui, ir nešoksi, kaip varlė prieš dalgį.

BORČIUKAS (*nerviškai nerimaudamas — pečius krutindamas ir kortas drebančiom rankom vis maišydamas*): Na, na ką daugiau? Da sakei ir faktais įrodysi savo darbus.

SNABĖ (*stipresniu balsu*): Jei jau taip norit, galiu netrukus ir šiame saliuone. Bet judu ar įrodysite?

BORČIUKAS (*pasistodamas*): Galiu!

SNABĖ (*galva rodydamas į Cibuką*): Na, o tu, Cibuk, ar gali?

CIBUKAS (*išsišiepdamas — čeptelia lūpom*): A, kad čia man nei šiaip, nei taip išeina su pagėdumu.

SNABĖ: Na, tai vis tiek pradėsim'kas savo darbą (*visi trys velniai išeina*).

(Uždanga)

ANTRAS VEIKSMAS

(Tas pats saliuonas, tik be velnių. Prie kampinio stalo keturi kortauninkai lošia iš pinigų, negarsiai kalbasi — kas reikalinga lošiant kortom ir vis kartas nuo karto balliai — įtartinau apsižvalgo. O prie vidurinio stalo sėdi du girtuokliai: Muštys ir Slyva — jau šiek tiek užsigėrę. Ant stalo stovi tuščia pantukė, lėkštė su duonos trupiniais ir silkių kauliukai).

MUŠTYS (*pastenedamas*): Tai ką velniū čia ta pantukė, tokia nusismailinus, kaip genio snapas... (*čiupinėja bonkutę*) o vis dėlto du dolerai!.. Tai žmogus ir gyvenk, kad nori... Križis ant križio. (*Nusišpiovė*) Nei išsigersi žmoniškai, nei apsigėręsi, nei pavalgysi!..

SLYVA (*ranka mosteldamas*): A, jau dabar laikai!.. Buvo ir dugnas išpuvo.

MUŠTYS: Tu pinigų turi — gali pūdyt. SLYVA (*pakaušį pasikasydamas — išsišiepęs*): Kad daug visokių ir reikalų turiu!..

MUŠTYS: A, tave velniais da neims — aš žinau, tu visada vis prie pinigų. Dėl to, kad tavo boba gera. Ot, mano ragana, tai viendienė. Jos visas tikslas, tik rėdyti dukteris po mada — pirkti šilkinės kojines, dreses, gardžiai valgyti ir ilgai miegoti... O visi gyvenimo reikalai ir rūpesčiai tik ant mano vieno galvos!.. Ot, visa mano pagaudu ir laimė, jei padarau kada burnelę-kita... (*žiūri į bonkutę*) Jau tuščia, tik kaip vokietys stovi... O mes dar nė neparagavome žmoniškai. Ar žinai ką, kaimynėli, pašauk da tokią! Jau aš kita sykį kaip turėsiu pinigų, atsitiesiu gana gražiai (*prisikišdamas ant peties ranką doda*) Tik tu žinai mane, aš išgert išgeriu, ir tu, kaimynėli, myli išgerti, bet ir... (*kumščia muša į stalą — dantis sukanda*) aš nepasileikiu už kiaulę — nemanyk! Ir ne bet kas man ant sprando joja...

SLYVA (*kiša ranką į kišenę*): Na tai pažūrėsiu, gal da ir sudarysiu smulkių ant pantukės. A, dar yra (*skaito pinigus*). — Gali pašaukt.

MUŠTYS (*spaudžia Slyvai ranką žiūrėdamas į akis*): Žinai ką, kaimynėli, tavo tėvas, amžiną atsilį, buvo geras žmogus, o tu da geresnis! SLYVA (*pakasęs pakaušį — išdidžiai*): Ma jį

baraban!.. ten ar ten dolerukas. Tik kur čia ta tarnaitė, kaip nereik tai švaistosi prieš akis, kaip pikta pakusa, išsibaltinus — pakvipus. O dabar lyg tyčia nematyt.

MUŠTYS (*pradeda bonka belsti į stalą*): Tuoj, tuoj atsiras.

MARYTĖ-TARNAITĖ (*pasirodo pro duris*): Jau aš jumis ir pamiršus buvau.

MUŠTYS (*šypsodamasis*): Matyt, jau ten su kuo užsifiltavai...

SLYVA (*tiesdamas su pinigais ranką*): Te pinigūs ir greit atnešk pantukę.

MARYTĖ (*linksmiai*): O gal ką nors užkast atnešti, — turim da šiltų kotletų su bulvėmis.

MUŠTYS (*pasiraivęs*): Nereikia. Jau aš sotus, kaip vilkas nuo avienos. Tik kažkokis šiurpulus pečiuose, kaip šaltas vanduo kliustelėjo — ar tik ir man nebus tas biaurybė gripas...

MARYTĖ (*šypsosi*): Ne gripas, bet da reikia gerokai išgerti (*ir apsigrįžus išeina į kitą kambarį*).

MUŠTYS: Da ji čia siūlo savo kotletus, kokius suterliotus.

(*Pasirodo Marytė su pantuke ir pastato ant stalo. Tuo tarpu ją pašaukia prie kortauninkų stalo ir vienas paprašo papirosų.*)

MUŠTYS (*pirštu rodydamas į pantukę*): Žiūrėk — nepilna. Mažiausia, sakyk, kokios dvi trys burnos nupiltos.

SLYVA (*imdamas bonkutę*): Taigi šetonų nupilta. Mat, jie mano, kad mes ant tiek jau girti, kad nė nesuprasim (*pipila stikliukus*) Sveikas!

MUŠTYS (*galva linktelia, ištiesia ranką su stikliuku — skambtelia viens į kitą*): Didžiausias laimės, kaimynėli!

SLYVA (*susiraukdamas truputį*): A, biaurybės per maži stikliukai. (*Laiždamasis*) Kol nubėga į vietą ir išdžiūsta. Jau bent vienas burnos privėlimas, kiba po kokius du-tris ant kart sumesim... (*Vėl pila į stikliukus ir greit išgeria viens kitam galvas linktelėję*).

MUŠTYS (*apsilaižęs, apsišluostęs*): Žinai ką, da mes čia prašysim didėsnį stikliuką... — štai paimkim tuščią pantukę, pusiau persipilkim ir valiai — kliukom-mukum...

SLYVA (*galvą krypteldamas*): Lyg ir būtų negražu iš pantukės taip gurguliuoti...

MUŠTYS (*akis pastatęs*): O ką, ar mūs nenupirkta?

SLYVA: Taip, būt nieko, kad ne tie žmonės (*rodo galva link kortauninkų*).

MUŠTYS (*švilptelėjęs — galvą kraipydamas*): O, o, šitokie ponai... Ar nematai, kad ir jie tokie pat skarmaliai, kaip ir mes.

SLYVA (*lėtai*): Na, dėl manęs... Tik daug priliesim perpildami.

MUŠTYS: Duok man (*paima pantukę*) štai — žiūrėk... nė lašas nenuvarvėjo.

SLYVA (*šypsodamasis*): Na, na, matyt, kad vištos nevoegė... (*Ir pasiima savo bonkutę su perpilta degtine*).

MUŠTYS (*nešdamas pantukę prie lūpų*): Dabar žiūrėk! Vienas—du—trys... Ar matai, jau nėra nei lašo.

SLYVA (*galvą kraipydamas*): Na, na, bernele!.. (*Ir pats verčia bonkutę*).

MUŠTYS (*skaičiuoja gurkšnius*): Vienas—du—trys—keturi—penki... ir da truputis liko.

SLYVA (*atsikvėpdamas — laužydamasis*): Na, jau, rodos, ir aš kiek tik galėdamas ėmiau.

MUŠTYS (*slinkdamas kedę arčiau prie Slyvos*): Na, aš matau, kad tau bėdos ir man bėdos, ant tų visų bėdų ir rūpesčių išgorkim da po vieną "mažiukę" (*apsikabina ir pradeda bučiuoti Slyvą*).

SLYVA (*jau suglebes — sugrubusiu liežuviu*): Bučiuoji, nebučiuoji, jau aš vistiek daugiau negaliu—ne—ne... O kai per varžytines eis namai, tai aš užrodysiu gerą pirkiką — savo švogėrį.

MUŠTYS (*keliasi nuo kedės svyrudamas — karščiuojasi*): Ką — tu mano varžytinių lauki, šėtone!..

SLYVA (*apsikniaubdamas ant stalo*): Laukiu; tai kas?..

MUŠTYS (*kumščia mušdamas į stalą ir iš pykčio selldamas*): O, aš žinau, kad tavo visa giminė kukūžės! Už tai tu ir pinigų darai... SLYVA (*pakelia galvą*): A, ar aš turtų velnias? Matai, ar aš nemyliu išsigerti?.. O pinigūs ir tu rink.

MUŠTYS (*nusišypsuoja klatingai — prisikišdamas*): Ne, ne. Tu žmogus ir per daug geras!.. Tik tavo ta boba tai giltinė, už supuvusį centą gatava net galą gauti... Aš žinau, jį tau vis galvą graužia ir graužia, kad nė buteliuko niekad neišgertum... O pirktum visokių papuošalų.

SLYVA (*vėl apsikniaubdamas*): Tai ko čia beldiesi į stalą, lyg Morkus po pragarą.

MUŠTYS: Ir tu belstumeis, kad už mėnesio liktum, kaip šis (*parodo pirštą*).

SLYVA: Ar tai aš kaltas. Kam tiek daug girtuokliauni... MUŠTYS (*greit apkabina ir vėl bučiuoja Slyvą*): O, koks tu geras žmogus. Sakau, aš negaliu atsidžiaugti!.. Ar negalėtum tu man kaimynėli paskolint bent penkis dolerius! Tik penkis!.. SLYVA (*raivydamasis ir galvą purtydamas*): Negaliu. Ne, ne!..

LIETUVOS ŽINIOS

LIETUVOJE BUS 2,300 BIBLIOTEKŲ

Visoje Lietuvoje yra išviso apie 30 valstybinio centrinio knygyno bibliotekų ir apie 200 mažesnių, išlaikomų įvairių istaigų ir organizacijų. Kilo sumanymas visoje Lietuvoje pristeigti kaimo bibliotekų. Jos projektuojamos įsteigti prie visų pradžios mokyklų, kurių yra daugiau kaip 2,300. Visos kaimo bibliotekos nuolat būtų aprūpinamos naujai išleistomis lietuvių rašytojų ir išverstos iš svetimų kalbų lietuvių kalbon žymensiu pasaulio rašytojų knygomis. Iš kaimo — mokyklos bibliotekos knygos būtų duodamos skaityti apylinkės gyventojams. Toks didelis bibliotekų kiekis žymiai prisidėtų prie kėlimo lietuvių kultūros ir lietuvių išmokslinimo.

DARIAUS IR GIRĖNO PORTRETAI UŽSIENIN

Draugija Užsienio Lietuviams Remti, pastebėjusi, jog Dariaus ir Girėno vardai šiuo metu priklauso prie labiausiai populiarių vardų užsienio lietuvių tarpe, užpirkto šių didvyrių tam tikrą skaičių portretų ir siunčia juos užsienio lietuvių mokykloms ir šiaip organizacijoms.

DZŪKAI PRAŠO GELEŽINKELIO

Dalis Alytaus apskr. gyventojų kreipėsi į susisiekimo ministeriją, prašydami praveisti geležinkelio liniją Alytus—Lazdijai—Leipalingis. Toks geležinkelio ruožas šio krašto gyventojams yra labai reikalingas jų kultūrinio ir ekonominio būvio gerinimo atžvilgiu. Laukiama, kad ministerija greit duos apie tai atsakymą.

MUŠTYS: A, tu bobos bijai! Tai ne vyras. SLYVA: Boba, ne boba, vistiek negaliu.

MUŠTYS (*plodamas ranka į petį Slyvai*): Na tai jau mes nei pusbonkučio neišgersime ant pabaigos?..

SLYVA (*galvą purtydamas*): Ne, ne, daugiau jau negaliu!

MUŠTYS (*piktai*): Tai ką velniū, tu mane kokiū žuliku ar vagim įsivaizduoji!..

SLYVA (*negarsiai — pastenedamas*): Gražus tu paukštukas — pažįstu aš tave jau ne šiandien. Ne vieno prakaitais dengiesi ir nevienam jau galvą suskaldėsi...

MUŠTYS (*iš pykčio nesulaukdamas — kumščelia Slyvą*): Tai ką po velniais čia burbuliuoji, manai, kad aš negirdžiu! Aš tau žulikas — va gis svetimasis prakaitais dengiotosi... Aš tau parodysiu! Palauk — palauk (*kumštį sugniaužęs grūmoja Slyvai po nosia*).

SLYVA (*atsistodamas — siūbuojančiai*): Atsitrauk, kvaili! Jau aš žinau, tu vis taip darai, kaip už kito prisipuntus...

MUŠTYS (*dantis sukandęs, kiša po nosia Slyvai spygą*): Štai va!.. Štai va! Te, te... aš tau už viską — te, te, asile!..

SLYVA (*piktai*): Šalin, biaurybe!.. (*stumia nuo savęs Muštį*).

MUŠTYS (*ima Slyvą už gerklės ir verčia ant stalo*): Aš tau parodysiu, kas tai yra Muštys!.. Aš tau išlandysiu ir liežuvi!..

SLYVA (*stumdamas nuo savęs Muštį, abiem rankom; dūšiu — smaigiančiu balsu*): Atsitrauk, pikta dvasia!.. Leisk, kad sakau!..

(*Tuo tarpu pasigirsta skandalas tarp kortauninkų ir vienas iš chuliganų kortauninkų griebia pasiturintį lošėją už gerklės*).

(*Uždangai leidžiantis pasigirsta du revolverio šūviai ir triukšmas — dejavimas*).

TREČIAS VEIKSMAS

(Tas pats saliuonas. Visi trys velniai trypia iš džiaugsmo rankas laužydami. Nuo girtuoklių stalo nukritę buteliai guli ant grindų; po stalu paklįstas kruvinas Slyva — paskutiniu kartu da jis kvėptelia. O šalia kortauninkų stalo guli kniūpščias kraują baloju nušautas pasturintis lošėjas. Pastaba: kraujas gali būti kaip nors raudonais dažais nudažytas vanduo ir palietas, kur reikia).

SNABĖ (*sustoja ties Slyvos lavonu ir galva rodydamas*): Štai ar čia pragarui mažas džiaugsmas! Ir dubeltava naudą turi: vienas užmuštas be atgailos už sunkias nuodėmes; o antras tapo žmogžudys ir yra jis nepataisomas girtuoklis, kuris anksčiau, ar vėliau taps to paties pragaro auka!

CIBUKAS (*pertankiai mirksėdamas ir šypsodamasis*): O, jis buvo ir didelis rūkiorius!

SNABĖ: Jis buvo neblogas girtuoklis, bet už Muštį daug kietesnis ir daug kartų vos ne vos

ŠV. TĖVAS PALAIMINO MARIJONUS

Marijonų vienuolijos 25 metų atnaujinimo jubiliejaus proga Šv. Tėvas Pijus XI priėmė vienuolijos generolą ir visus Ryme gyvenančius marijonus. Šv. Tėvas suteikė visiems apaštališką palaiminimą ir kiekvienam po dovaną. Per audijenciją marijonai Popiežiui įteikė aliejiniais dažais ant audeklo pieštą vienuolijos atnaujinimo arkiv. Jurgio Matulevičiaus paveikslą. Primdamas jį, Šv. Tėvas priminė su juo palaikytus malonius santykius ir arkivyskupą, dėl jo domuro, pavadino šventu vyru. Marijonai šia proga gauna daug linkėjimų.

DĖL DEGTINĖS BROLIS BROLĮ UŽMUŠĖ

ŽALIOJI, Vilkaviškio apskr. Broliai Antanas ir Jeronimas Būbniai buvo pakviesti į Gegužių km. robaksą. Kad būtų linksmiau, vienas kitam pasisūle susidėti po kelis litus ir nusipirkti "arielkos." Dėjo nuo galvos: Jeronimas jaunesnis — dėjo mažiau, o vyresnysis — Antanas dėjo daugiau. Taip ir nuėjo robaksan, pasiūko ir pasiūksmino. Vėliau "ištuštino" litrą. Čia ir išėjo nesupratiamas. Jaunesnis brolis Jeronimas dėjo mažiau, bet "degtinės" išsiurbė dvigubai. Vyresnysis brolis Antanas nuskriaustas ir sako jaunesniam: — Tu, paršė, toks jaunas ir net pinigų dėjai mažiau, tai nereikėjo išlakt. Ginčijosi, eidami namo. Vėliau pasidalino vienu kštu stipresniu antausiu.

Tada jaunesnis brolis, pažmęs jau net per daug "po skrybėle," drožė iš visų jėgų medine lazda savo vyresniam broliui taip, kad net trūko galvos kiaušas, padarydamas didžiausią skylę,

o pats nubėgo namo. Bet sąžinės kankinamas dar kartą grįžo į laukus pas savo brolių, kuris buvo vos gyvas. Išėjus pagirioms, krito prašytis brolio, kad jam dovanotų, ir nubėgo pas švogėrį į Drebulinės km. prašytis, kad vežtų brolių ligoninėn. Ligoninėj sužalotas pasimirė. Jeronimas vis dar nesiskakė niekam, bet atvykus Žaliosios policijos viršininkui p. Šitkauskui ir polic. Šimkevičiui ir dar gerai patardžius, prisipažino.

IŠ ESŲ DVIRACIU KAUNAN

Į 1935 m. Draugijos Užsienio Lietuviams Remti Kaune organizuojama užsienio lietuvių kongresą kai kurie jau rengiasi vykti. Be kita ko, iš Esų (taip vietos lietuvių išvečiai vadina Essenso miestą) Vokietijoje į kongresą rengiasi vykti Esų lietuvių visuomenininkas darbininkas p. M. Adomaitis; vyks dviračiu (apie 1,500 kilm.).

Pažymėtina, jog Esuose gyvenantieji lietuvių kilę beveik išimtinai iš Suvalkų krašto ir kaimurie iš jų čia gyvena jau net po 40 ir daugiau metų. Daugelis jų dabar be darbo.

ŠIAULIŲ—BIRŽŲ GELEŽINKELIŲ PRAPLĖS

Ministerijų kabinetas šiomis dienomis įvykusiame posėdy nutarė leisti 1935 m. praplėsti siaurąjį Šiaulių—Biržų geležinkelį. Dabar šis geležinkelis tėra tik 60 cm. platumo, o praplėstas bus 75 cm. platumo, kaip Panevėžio — Utenos geležinkelis, bet siauresnis, kaip didysis.

Tame pačiame posėdy ministerijų kabinetas leido geležinkelio valdybai užpirti 3 naujų stiprius garvežius Šiaulių—Biržų siaurojo geležinkelio ruožui ir 2 Panevėžio—Pastovų ruožui. Šie garvežiai galės pavežti ligi 350 tonų. Dabartiniai pavežta padarydamas didžiausią skylę, 60, o žiemą tik 45 tonas.

LIETUVON IVEŽAMI IR NEREIKALINGI DALYKAI

Gamtos turtais Lietuva nepasizymi. Geležį, anglį, aukšą ir kitus reikmenis ji įveža iš užsienio. Tačiau Lietuvoje taip pat įvežami ir toki dalykai, kurių Lietuvoje yra per akis.

Sakysim, Lietuvos gastronomijos krautvininkai įsiveža kas met didelį kiekį užsienių obuolių, užtai užsienin išmesdami stambias Lietuvos pinigų sumas.

Taip pat įvežama daug ir visiška nereikalingų ankštinių augalų, visokių vynu ir kitų prabangos dalykų, kurie arba Lietuvoje pagaminami, arba jie visiška taupumo sumetimais įvežti neleistini. Pračių metų Lietuvos prekybos su užsieniais balansas rodo, kad tokių dalykų iš užsienio įvežta gana už stambią sumą.

Sakysime, krakmolos, batams nedinės vynos, avių kailiai pamušalams, pamidorai, kruopos, šutai, seriai, ir net medus dabar į Lietuvą iš užsienio leidžiami įvežti. Tuo tarpu kai šitų reikmenų Lietuvoje pasigaminama į valias.

Toki prekybininkų žygiai ir nevykusi užsieninė prekyba pykdo Lietuvos gyventojus. Tatai natydamą Lietuvos valdžia rengiasi tam užkirsti kelią. Manoma, paskelbti iš užsienio įvežtių ir Lietuvos prekių sąrašą. Kitokios prekės, kaip sąrašė nutatytos į Lietuvą įvežti nebus leidžiamos. Kitos valstybės taupumo sumetimais tokius sąrašus jau anksčiau yra paskelbęsios. Dabar ir Lietuvoje tokių priemonių manoma netrukus imtis. Tai kelius milijonus litų sulaukys viduje.

Rugsėjo pradžioje Klaipėdos krašte Giruliuose Lietuvos žurnalistų sąjunga jau baigė statyti savo vilą. Žemės sklypą žurnalistas buvo padovanojęs žymus Klaipėdos krašto lietuvių veikėjas, pernai miręs Šnišelis. Netrukus ši vila jau bus galutinai baigta ir joje Lietuvos žurnalistas ateinančiais metais galės priimti iš užsienio nuolatos atvykstančius svečius.

Rugsėjo pradžioje Klaipėdos krašte Giruliuose Lietuvos žurnalistų sąjunga jau baigė statyti savo vilą. Žemės sklypą žurnalistas buvo padovanojęs žymus Klaipėdos krašto lietuvių veikėjas, pernai miręs Šnišelis. Netrukus ši vila jau bus galutinai baigta ir joje Lietuvos žurnalistas ateinančiais metais galės priimti iš užsienio nuolatos atvykstančius svečius.

Spalių 14-15 dienomis Kaune bus devintas metinis Vilniui vaduoti sąjungos skyrių atstovų suvažiavimas. Tikimasi, kad šis suvažiavimas bus labai gausus ir reikšmingas. Jame svarbiausiai bus diskutuojamos ir nustatomos sąjungos veikimo gairės. Dabar jau Vilniui vaduoti sąjunga Lietuvoje turi apie 600 skyrių ir apie 25,000 narių.

Per pirmąjį šių metų pusmetį iš Lietuvos į užsienius išvažiavo 713 žmonių, 274 vyrai ir 439 moterys. Daugiausia važiuo žydai į Palestiną. Į Jungtines Amerikos Valstybes išvažiavo 82 žmonės, Argentina 46, Brazilija 77, Kanada 17, Urugvajų 24, Pietų Afrika 145, Palestiną 302 žmonės. Pernai per tą patį laiką į Palestiną iš Lietuvos išvažiavo 464 žmonės. O šiemet į Palestiną ir kitas valstybes iš Lietuvos ikvažiavo jau 525 žydai.

MŪSŲ LAIKAI...

Jau praėjo laikai, (O, tas buvo senai!), kad mergaitės užkalbintos raudu! Ir užaugę bernai, jau laisvi taip labai, kad net akys ir ausys jau skauda! Ideali visi jau senai užmesti, užrašyti tik jie sau rūdija: modernybė pigi, taip drąsi, žili, jau nieko daugiau hebebjio!

Jau praėjo laikai, (O, tas buvo senai!), kad mergaitės užkalbintos raudu! Ir užaugę bernai, jau laisvi taip labai, kad net akys ir ausys jau skauda! Ideali visi jau senai užmesti, užrašyti tik jie sau rūdija: modernybė pigi, taip drąsi, žili, jau nieko daugiau hebebjio!

Uždanga

Arėjas Vitkauskas

PAIEŠKOJIMAI

PAIESKAU pusbrolis Antano Karaliūno, kuris paeina iš Aleksevičios...

LIETUVIŠKI BONAI

Mes mokame aukščiausias marketo kainas. Neparoduok pirmą negu pasiteiravusit pas mus. Rašykite: KURT H. SCHURIG & CO. 50 Broadway New York

Iš Gotenburgo į Stockholmą kelionė elektriniams traukiniais ima 6 valandas, per gražiąją Švediją...

ISPLAUKIA IS NEW YORKO Gripsholm... Spalių 3 Kungsholm... Spalių 25 "Gripsholm"... Spalių 30 Drottningholm... Lapkr. 17

Kreipkitės į vietinį agentą, arba: SWEDISH AMERICAN LINE 21 State St., New York, N. Y.

Didesnė Jėga Nervuotiesiems Susilpnėjusiems Vyrams ir Moterims

NUGA-TONE yra turtingas Zinko Fosforas, brangia sudėtimi, parūpinantis fosforą, t. y. elementą labai reikalingą tvirtiesiems, galingiems nervams...

Nuo užkietėjimo imkit—UGA-SOL—Idealiu Liūsoutojaus vidurių 25c, ir 50c.

SUGRYŽO P. JANUSKEVICIUS, JR., IS LIETUVOS

Visiems gerai žinomas Lietuvos judamų paveikslų filminkas, p. J. Januš, Jr.,—Januškevičia, neseniai sugrįžo iš Lietuvos...

P-nas Januš, Jr.,—Januškevičia, gerai žinomas Scandnavian American Linijos Lietuvių skyriaus vedėjas, rengs asmeniškai vadovaujančias didesnes ekskursijas ateišiančiais metais į Lietuvą...

Kartu su p. Januš, Jr.,—Januškevičium, Scandnavian American Linijos laivų S. S. Frederik VIII parvyko ir daugelis kitų ekskursantų iš Lietuvos, tarpe kurių buvo p. O. Čeplinkienė ir p. K. Savickienė iš Ansonia, Conn., p. M. Ramanauskienė iš Lowell, Mass., p. T. Šimkienė su sūnum Albertu, p. D. Klindienė, p. J. Aleksiūnas, p. A. Alekšniūnas su dukrele Aldona, visi iš Chicago, Ill., p-lė A. Makelenskiūtė iš Bernardville, N. J., ir p-lė R. Malinauskaitė (13 metų) iš Raseinių, kuri atvyko pas savo dėdę į Thornhurst, Pa., apsigyventi Amerikoje.

Valio LRKSA. vajas darbuotojams!

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE

GERB. KLEB. KUN. JUOZAP VALANTIEJAUS 15 METŲ KUNIGYSTĖS IR 10 METŲ KLEBONAVIMO SUKAKTUVĖS

WATERBURY, Conn.—Rugsėjo-Sept. 16-tą, sekmadienį, ryte buvo paties gerb. klebono solenizanto kun. J. J. Valantiejaus iškilmingos šv. mišios. Asistavo kunigai daktarai Jonas Navickas ir Antanas Vaškevičius, abu marijonai iš Marianopolio lietuvių kolegijos, Thompson, Ct. Pritaikinta pamokslą pasakė didžiai gerb. kun. Jonas Ambotas iš Hartford. Bažnyčia buvo prikimšta žmonių. Vaikučių procesija, pritaikinta muzika bei iškilmingos mišios buvo labai graži visos dienos programos pradžia.

Vakare naujoje salėje įvyko didžiausia vakarienė. Dalyvavo iki 650 žmonių! Garbės svečių buvo labai daug. Vakarienė buvo karališka ir užteko ir muzikos ir kalbų. Vakaro vedėju buvo kun. Kripas. Prie garbės stalių sėdėjo kunigai Valantiejaus, Kripas, Ambotas, Navickas, Bružas, Lynch, švagrūdis, Mulcahy ir Cryne, Waterbury'io miesto majoras Pranas Hayes, kongresmonas E. W. Goss iš Washington, teisejai McGrath ir Slavin su savo žmonomis, M. Zailskienė, Dr. T. Condon, kunigai Dr. Lynch iš Canada, Pankus, Liutkus, M. S., Abromaitis, M. S., Kazlauskas, Vaškėlis, Karlonas, Karkauskas, Vaitekūnas, Juraitis, Ražaitis, Gauronkas, Virkus, Piechoski, Foster, Gradedka, Vaškevičius, Carroll, Vembrė, daktarai Hill ir Colney (Aukštakaliai), Stanislovaitis, Sapranas, Selenas, Žemantauskas; advokatai Balandas, Broniška su savo žmona, Lukošius; šerifas Jenušaitis su žmona, detektyvų leitenantas Matas Balandas su žmona, Antanas Valantiejaus su žmona, Mr. ir Mrs. Ray Fanning ("Waterbury American" redaktorius), Mr. ir Mrs. Farrington ("Waterbury Democrat" redaktorius), profesorius Aleksis, Norkevičienė ir visa eilė kitų garbingų svečių.

Jubiliejiąntą į salę atvedė 20 jaunų mergaičių ir šerifas Jenušaitis. Visi atsistojo ilgai, karštai plojo. Paskui Morta Zailskienė (visų komisijų pirmininkė) pristatė kunigą Kripą vakaro vedėju, kuris atkalbėjo malda ir visi bei visos atsisėdo prie gardžių karališkų valgių — vakarienės. Ko ten nebūta? Ir vištienos, ir kumpio, ir dešrų, ir kavos, ir alaus, ir "virtos", ir kopūstų ir "šaltos košės"; vienu žodžiu, ir karaliui būtų užtekę. O baltai apsirėdžiusios darbininkės, it bitės, ėjo ir tarnavo. Kaip jau eita prie vakarienės pabaigos ir žmonės ramiai patenkintais veidais gėrė savo kavutę, tai kun. Kripas atsistojo prie "radio" pristatė lietuvių WATR lietuvišką radio programą. Ta programa yra duodama oro bangomis kas šeštadienį popiet 2:30. Pirmiausia Young Melodians' Radio orkestras, vadovaujant N. Aleksiui, pagrojo linksmą polką. Tai orkestras, kuris jau gana gražiai pasigarsinęs. Susideda iš 10 muzikantų ir visi lietuviai. Po to sudainuota gerb. klebono garbei "Ilgiausių Metų!" Visas koras dainavo ir labai gražiai po vadovystę prof. Aleksio, kuris ir veda kas šeštadienį radio programą per WATR. Paskui buvo solų, kuriuos padainavo gerbiamos Br. Želionytė ("Meilė" — Aleksio), Marcelė Andrikiūtė ("Saulė raudona"), ponija Sapraniė (angliškai — "The Little Grey Home in the West") ir Natalija Plangiūtė. Paskui Norbertas Aleksis, pritariant kouri, sudainavo klasišką Sasnaus-

mos kalbos straipsnis ir da lietuviškas! Tai buvo nuopelnas ir sumanymas redaktoriaus Fanning, kuris prašė kun. Kripo parašyti tą straipsnį, kuriuo, žinoma, kaip lietuvišku, džiaugėsi visi lietuviai, kurie jį skaitė. Taip pasibaigė ilgai laukta diena! Per šio laikraščio skiltis išlinkime gerbiama klebonui Ilgiausių Metų!

Šie biznieriiai, pavieniai ir šeimynos davė stambesnių aukų: Brooklyn Baking Company, kuri aukojo visą duoną ir special anniversary cake dėl klebono; Brasco, kuris davė 10 keisų sodos; Cremo Brewing Co., lietuviška kompanija iš New Britain — 2 bačkas alaus; Largay's Brewing Co. — 2 bačkas alaus; Waterbury Brewing Co. — 2 bačkas alaus, Diamond Ginger Ale Co. 10 keisų "džindirelos", kiti davė pinigais, kaip tai teisejas McGrath — \$25, teisejas Slavin — \$10, Rūtelionienė — \$20 ir daug kitų po 10, po \$5 ar mažiau.

Lietuviai, remkite tuos biznieriūs, kurie taip stambiai aukojo. Norėčiau visą eilę išvardinti, kurie davė kiek nors, bet laiko neturiu ir bus išspausdinti lapeliai su visų vardais pavardėmis ir ką aukojo ir bus paklika bažnyčioje prie durų. Tai gi visiems užteks — pasiimkite.

PHILADELPHIA, PA. Iš šv. Jurgio parapijos

Sekmadienį, rugsėjo 16-tą ir vėl įvyko šv. Jurgio parapijos susirinkimas reikale surengimo kun. Igno Zimblio 25 metų kunigavimo sukaktuvių paminėjimui. Prie komiteto prisirašė d. panelės Natalija ir Antonina Mockeliūnaitės, ponė Veronika Barkauskienė, p. Viktorija Barauskienė ir p. Pr. Pukas.

Po nuodugnaus apsarvystymo, nuspresta lapkričio 25-tą Lietuvos Muzikalėje Svetainėje su-rožuoti puikų paminėjimą su bankietu, šokių vakaru ir kitais gražiais meno pamarginimais. Ir, kiek tas man yra žinoma, pradėta jau tajį nuosprendį vykdyti.

Ateinantis susirinkimas tame reikale įvyks tuoj po sumai irgi šv. Jurgio parapijos svetainėje sekmadienį, rugsėjo 30-tą. Yra pageidaujama, kad į tą susirinkimą kuo daugiau atsilankytų žmonija.

Beje, pirmadienį, rugsėjo 17, jurgiečių klebonui gerb. kunigui Ignui Zimblui suejo lygiai 50 metų amžiaus. Tai jo gerbėjai dabar galės paminėti jo 50 metų gimimo ir 25 metų kunigavimo sukaktuves. K. V.

Į kunigo Igno Zimblio gerbėjus-gerbėjas

Šiomet, lapkričio 29-tą, sueina lygiai 25-ki metai, kaip Žemaitijos vyskupas Gasperas Cirtautas klieriką Igną Zimblį išvėntino kunigu, kuris dabar yra mūs — šv. Jurgio parapijos klebonu.

Visi mes — taip jurgiečiai, kaip ir kazimieriečiai ir andriejječiai tai labai gerai žinome, kad jis už savo uolumą tilybos dalykuose, už artimo meilę link pavargėlių, už skleidimą apšviestos tarp mūs ir didelę meilę link tėvynės Lietuvos, yra vertas kuo didžiausios pagarbos. Todėl mes visi jo gerbėjai ir gerbėjos, su-4ig išgalės, ir privalome jį pagerbti. Lapkričio 25-tą, tuo tikslu, Muzikalėje svetainėje, prie Allegheny ir Tilton gatvių, įvyks puiki pramoga — bus puo-ta su pamarginimais, o šokių mė-gėjams šokių vakaras.

Kas mano dalyvauti — malonėkit iš kalno pasirūpinti žan-gos tikietus, nes, mat, pagami-

LIETUVOS RANKDARBIŲ PARODA

NEW YORK, N. Y. — Dauge-lis pastangų pasirodyti su lie-tuvių liaudies dirbiniais Ameri-koje tampa apvainikuotos būsi-maja dideles paroda, kuri įvyks š. m. spalį 15 d. ir tęsis iki spalį 27 d.

Paroda organizuojama komer-cijos pagrindais: visi (išskyrus keletą muziejinių dalykų) eks-ponatai bus parduodami. Para-da įvyksta pirmos rūšies New Yorko krautuvelyje: B. Altman Company, kampas 34th ir 5th Ave. Ši krautuvelyje yra padariusi per Lietuvos Generalinį Konsu-latą sutartį su Lietuvos "Mar-gininių" B-ve ir "Margininių" pri-statys į parodą gražiausius ir brangiausius lietuvių liaudies ar-tistiskus dirbinius: audinius, mezginius, linines staltieses, rankšluosčius, aprėdus moterims ir vaikams, taipgi žaislus, lėles, piešinius, gintarus ir taip toliau.

B. Altman Co. krautuvelyje yra labai susidomėjusi Lietuvos dir-biniais, kaip naujiena ir tikisi, kad viskas bus ūmai išparduota, kas parodoje bus išstatyta. B. Altman Co. krautuvelyje viršini-kaiki veikia kontakte su Lietuvos gen. konsulu New Yorke ir taipgi geidžia sueiti į kontaktą su lietuviškos kolonijos atstovais, kad paroda pavyktų ne vien komerciniai, bet ir socialiai.

Lietuvos konsulas savo keliu geidžia, kad į parodą atsilanky-tų kuo skaitlingiausiai visi šios apylinkės lietuviai, ypač jaunu-menė: nes juk ta paroda duos progos "pamatyti Lietuvą čia New Yorke." B. Altman Co. no-rėtų išsiuntinėti pakvietimus vi-siems, keno adresai bus žino-mi; todėl, kad šį darbą paleng-vinti, Lietuvos Gen. Konsulatas prašo visų vietos draugijų, klubų ir organizacijų — atsiųsti Konsulatan savo narių adresus, sąrašus.

Laike parodos numatoma lie-tuviška programa. Sykiu su lie-tuviais parodoje dalyvaus taipgi ir estai; todėl paroda bus garsinama visoje New Yorko spaudoje, kaip "Baltic States Home Industries." Latviai šį kartą parodoje dalyvauti nesu-spejo, jie gal prisidės vėliau; bet su lietuviiais ir estais drau-gie parodoje dalyvaus šveicariai.

Yra laukiama, kad paroda pa-vyks komerciniai, bet paroda su-loš didelę ir tautinės kultūros rolę. Pasiruoškime. Panašios pa-rodos įvyks ir kituose miestuose, kaip Čikagoje, Philadelphias, Baltimore, Cleveland ir kitur. Yra gauta žinių, kad panašioms

Vietos Am. Liet. Legiono Dariaus-Girėno Postas 1 Nr. ener-gingai ruošiasi prie Antrojo Le-giono Seimo, kuris įvyks š. m. lapkričio mėn. 18 d. 1 val. po piet Posto bute, 262-A Humbolt St.

Talkon ateina ir vietos lie-tuvaitės, kurios kuria Moterų Rė-mėjų Būrį (Ladies' Auxiliary). Steigiamasis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 27 d. 8 val. vakare Posto bute. Visos pa-nelės ir ponios kviečiamos tal-kon.

Seime greičiausiai dalyvaus la-kūnas Antanas Kiela iš Chica-gos, kuris išstarnavęs Amerikos aviacijoje Prancūzijoje, 1920 m., kaip kpt. Darius, kpt. Purvis, M. Zujus, J. K. Milius, J. Očikas ir ne daug kitų, nuvyko Lietu-vos kariuomenėn tarnauti, ir tar-navo aviacijoje.

Be jo, Seime dalyvaus dar la-kūnas leit. Saverinas Sabas ir garsusis narsuolis, raitųjų žval-gų viršila Vladas Balčas. Tiki-masi stiprios atstovybės iš Či-kaigos, Bostono, Baltimore, Wilkes-Barre ir kitur.

Jau vykdomas stiprinimo dar-bas Bostone. Kuriasi naujas pos-tas New Britain, Conn. Neuz-ilgo susikurs postas ir Scranton, Pa. Visų kolonijų lietuviiai vete-ranai susirašinėja su Legiono adjutantu, K. R. Jurgėla, 1453 Prospect Pl., Brooklyn, N. Y. Philadelphia, Pa. postą orga-nizuoja buvęs gusaras K. Šil-vinskas. Eilinis vietos Posto susirinki-mas įvyks spalį 11 d. vakare. K. R. J.

parodomis interesuojasi labiau-siai moterų draugijos ir klubai. Laukiame todėl, kad Didžio-jo New Yorko lietuviškos moterys patronizuos parodas organizuo-tai.

VARGONINKAMS ŽINOTINA

"Garsas" jau daug metų yra mūsų Vargoninkų Sąjungos or-ganu, pasilieka ir šiomet. Jame visuomet būna V. S. centro val-dybos narių vardai ir adresai, kad nariai žinotų, kur kreiptis reikalui prisiėjus. Todėl pagei-daujama, kad gerb. vargoninkai daugiau į jį rašinėtu iš muzikos srities.

Šį metų Varg. Sąjungos seime da nutarta išleisti savo mėnesinį laikraštuką, kuris jau išcina vardu "Muzikos Žinios." Jis daugiausia tarnaus vien tik var-goninkų reikalams. Jame bus dedamos parinktos gražios dai-nelės ir giesmės dėl chorų, ku-rių labai reikia kiekvienam var-goninkui.

Dabar kas nori "Muzikos Ži-nias" gauti, turi būti Vargonin-kų Sąjungos narys, kuriems lai-kraštukas eis veltui, o ne na-riams prenumerata \$1.00 metams.

Pirmą numerį pasiuontėme vi-siems gerbiamiems vargonin-kams, kurių tik adresus turėjo-me, tikėdami, kad būsite nuo-latiniai "Muzikos Žinių" skaity-tojai užsiprenumeruoti ant metų. V. S. C. valdyba norėtų, kad kiekvienas vargoninkas būtų "Muzikos Žinių" skaitytojas ir bendradarbis. Todėl prašome vi-šų gerb. vargoninkų prisidėti su savo raštais, dainelėmis arba giesmėmis, kurių kiti neturi, tas bus palengvinimas leidėjams ir chorų vedėjams, nes kiekvienam numeris bus kas naujo.

V. S. c. rašt. N. Kūlys P. S. Visais reikalais prašau kreiptis adresu: N. Kūlys, 1619 N. Damen Ave., Chicago, Ill.

PAIEŠKOJIMAS NR. 63.

Šie asmenys gyvena Amerikoje y-ra ieškomi: BAJORINAS, Jonas. Sūnus Mar-tyno. Kileš iš Tauragės miesto. DAMAŽEKIS, Konstantinas. Prieš karą gyveno Kensington, Ill. MANKEVICIENĖ, po tėvais Pet-raitė. Išvyko į Ameriką prieš karą iš Tauragės miestelio. MANKEVICIAI, Leonas, Ona ir Marijona. Išvyko į Ameriką prieš karą iš Telsių apskr. URBONAVICIUS, Kostantas. Sū-nus Miko. Kileš iš Ramygalos val., Panevėžio apskr. Aukščiausiai išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotų yra pra-šomas suteikti žinių. Bent kokia ži-nia bus brangiai įvertinta. LIETUVOS KONSULATAS 100 E. Bellevue Pl., Chicago, Illinois

KARAS! 20-TO AMŽIAUS KARAS

ant žemės, ore, jūrose. Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos oro baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'O parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILEK MŪSŲ" (God, have mercy on us!) 400 pusl. Gražūs, tvirti apdarai. Kaina tik \$1.35 su per-stantimu. Pinigines perlaidas (money order) ir savo ad- resus siųskite: "GARSAS," P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

CLEVELANDO ŽINIOS

KALBOS IR TEATRAS

Rugsėjo 16-tą, šv. Jurgio parapijos svietainė, LRKSA. 142 kp. surengė vakarą su kalbomis, vaidinimu, kazyravimu, deklamacija ir šokiais.

Kalbėjo gerb. kun. J. Andziulaitis ir gerb. P. Muliolis, buvusis LRKSA. prezidentas. Jų kalbos daugiausiai rėšosi su Susivienymo reikalais ir dabartiniu naujų narių vajumi; gerb. P. Muliolis gražiai, plačiai ir nuodugnai išdėstė svarbumą prisirašyti prie Susivienymo ir jame priklausyti. Jis visus ragino ir aiškino, kad šiuo laiku geriausia ir lengviausia įstoti į bile kurią Susivienymo kuopą, kurių čia randasi net penkis. Abiejų kalbėtojų kalbos žmonėms patiko, ypač kurie yra susiinteresavę prirašymu prie mūsų didžiausios ir naudingiausios organizacijos — LRKSA.

Po kalbų vaidino “Žydas statinėj” vieno veiksmo komedija. Vaidino šie asmenys: Martynas — Pr. Sutkus, Marė — P. Glugodienė, Juozas — J. Aimųžis, Šliomkė — P. Janušaitis, Ickus — P. Skirbantas ir vaikinai — Al. Alekna ir Al. Vanagas. Visi vaidintojai savo roles atliko gerai ir juokingai, ypatingai, kurie turėjo žymesnes roles: “Martynas,” “Marė,” “Šliomkė” ir “Ickus.”

Sis kūrinių parodė, kad lietuviai nukonkuruoja gudrumu du žydu, nors jiedu ir gana gudrus. Veikalėlių suvaidino vykusiai ir jis žmonėms patiko.

Beje, p-lė Sutkiūtė labai gražiai ir jausmingai padeklamavo eilutes, už ką publika ją apdovanojo karštomis katutėmis.

Gražiai ir tvarkingai programą vedė gerb. A. Vilimaitis, 142 kp. pirmininkas.

Programai pasibaigus, prasidėjo kazyravimas ir šokiai.

Už šios programos surengimą padėka priklauso p. P. Glugodienėi ir už pavyzdinę tvarką šiame vakare A. Vilimaitiui ir kitiems šios kuopos nariams ir narėms. Žmonių vakare buvo virš poros šimtų. *Narys*

SUSIRINKIMAS

Spalių 2 d., Lietuvių svietainė Liet. Kultūros jaunimo draugijos savo mėnesinį susirinkimą. Visi nariai-rėš esatė pra-

šomi patys atsilankyti ir kartu atsiveskite naujų narių prie d-jos prirašyti.

Visi nariai, atsiminkite, kad šiame susirinkime reikės išrinkti darbininkus dėl būsimosios vakaro, kuris įvyks spalio 21 d., Lietuvių svietainė ir kad jame bus pastatytas veikalas “Pavergtųjų Kalvarija.”

DIDELIS PIKNYKAS

Rugsėjo 16 d. Panelės Švč. N. Pagalbos parapijos darže, dviejų parapijų — Youngstown'o liet. šv. Pranciškaus parap. ir P-lės Švč. N. Pagalbos parap. įvyko bendras piknykas, kuriame buvo daug žmonių.

Šiame piknyke žmonės netik šoko, dainavo ir svečiai youngstowniečiai gėrėjosi šios parapijos daržu, bet taip pat buvo pasakyta net kelios kalbos. Kalbėjo kun. A. Karužiškis, kun. E. Steigmanas, Youngstown'o Lietuvių parapijos klebonas, dr. J. Kemėšis, Cuyohaga County izd. John Boyle ir da vienas youngstownietis, bet jo vardo neteko sužinoti. Vieni kalbėtojai ragino clevelandiečius liet. katalikus eiti prie didesnės vienybės, kiti kalbėjo, kad ateinančiuose balsavimuose gavus lietuvių balsus ir tt. Kalbos buvo įdomios ir didžioji šio piknyko minia jų klausėsi.

Piknyko nuotaika buvo graži ir pavyzdinga ir iš jo abiem parapijom nemažai liks pelno. *Senelis*

AUTOMOBILISTAI, BUKITE ATSARGŪS

Šiais metais daug daugiau užmušta automobilius žmonių, negu percaitais metais tuo pačiu laikotarpiu. Tai miesto valdžia įsakė policijai, kad už kiekvieną neatšarų važiuojamą automobilistai būtų areštuojami ir skaudžiai baudžiami, ypatingai kaip dabar atsidarė mokyklos. Po šio miesto valdybos įsakymo jau kelios dešimtys areštuota ir iš jų jau kurie skaudžiai nubausti — iki šimto dolerių pabaudos, 3 mėnesiai kalėjimo ir per porą metų atėmė leidimą vairuoti automobilių. Lietuviai, automobilių vairuotojai, būkite daugiau atsargūs, kada kur važiuojate, kad paskui nereikėtų už tai skaudžiai nukęsti.

TAISYTINAS DALYKAS

Vėliausiu laiku Clevelando lietuviai pradėjo nusiskusti, kad rengiant kokius parengimus ir net didelius vakarus ir piknykus, juose visai maža būna uždirbama.

Ir jei mes toliau taip darysimės ir elgsimės, tai publikos nei tiek nesutrauksime, kiek dabar jos atsilanko į mūsų parengimus.

Didžiausiais kaltininkais esame patys ir priežasties ieškoti tik savyje. Tada patys tai viską pamatysime, sužinosime ir to visko pasekos bus mums aiškios. Didžiausia priežastis, kad mes viena diena perdaug rengiame mažos vertės pastatymu ar kokių kitokių pamarginimų. Pavyzdin, Lietuvių svietainė vienas parengimas, šv. Jurgio parapijos svietainė kitas, o Panelės Švč. N. Pagalbos parapijos svietainė trečias ir visi tikisi uždirbti. O tu vakarų rengėjai nežino (o kad ir žino, bet daugiausiai nepaiso), jog tik tie patys žmonės dažniausiai remia visus lietuviškus parengimus. Kurie tie žmonės ištesės ir tu pinigų visus parengimus beremdami? Daugiausia žmonės remia tuos pastatymus ir parengimus, kuriuose tikisi pamatyti ką toki naujo ir gražesnio.

Tą būtų galima lengvai sutvarkyti, tik reikėtų geros valios. Juk dabar turime Federacijos skyrių ir sąryšį, kuriuose galima užsiregistruoti dieną, kad kita draugija ar kas kitas nerengtų tuo pačioje dienoje. Jei mes šio dalyko nesilaikysime, tai Federacijos skyrius ir sąryšis pasilikis be jokios vertės ir jie mums ant toliau nebus reikalingi. Šiuo klausimu ir reguliacija reikėtų susirūpinti, ypač Federacijos skyriui, kuriame priklauso abi mūsų parapijos ir apie septyniolika vietinių draugijų.

“CARD PARTY” IR ŠOKIAI

Rugsėjo 13-tą, Panelės Švč. N. Pagalbos parapijos svietainė, gerb. klebono kun. A. Karužiškio ir moterų draugijų pasidarbavimu, surengta “card party” su šokiais.

Šio parengimo visas pelnas paskirtas gerb. klieriko B. Bartusevičiaus paramai, kuris dabar lanko Clevelando diecezijos katalikišką seminariją. Žmonių buvo pilna parapijone svietainė. Senesnieji kazyravo, o jaunesnieji šoko, kas visus pilniausiai patenkino.

Šiame vakare daugiausia matėsi naujų žmonių bei publikos. Vakaro tvarką darė ir prižiūrėjo p. K. Magilienė, Moterų Sąjungos 36 kp. pirmininkė.

Rugsėjo 15 d., Lietuvių Svietainė, C. Liet. Demokratų Klubas surengė “card party” ir šokius gerb. Jono Deraičio—De-Righter paramai. Mat, jis yra laimėjęs “primary” balsavimuose nominaciją į Ohio valstijos legislaturą — state representative.

Klubas žinodamas, kad mūsų Jonas nėra kokis turtuolis, kaip ir visi lietuviai, o ateinančiuose balsavimuose reikės varyti smarkią “campaign”, kad pilnai laimėjus išrinktą, tai klubas, ivertindamas savo pirmininko darbuotę, surengė jam šį gražų vakarą. Žmonių vakare dalyvavo vidutiniškai ir visi buvusieji turėjo gerus ir linksmus laikus. Linkime mūsų Jonui kuo pilniausiai laimėti šią valdišką vietą ir darbą! *Senelis*

Mes LRKSA. didžiojamės — svetimų organizacijų nenorim.

KUN. P. B. PAUKŠTIS, Forest City, Pa., šv. Antano parapijos klebonas, rengiamo bazaro generalis pirmininkas.

FOREST CITY, PA.

Šv. Antano parapijos bazaras

Šv. Antano parapija jau turi suruoštą labai didelį bazarą, kuris įvyks nuo spalio 22 iki 27, 1934. Vietos klebonas kun. P. B. Paukštis deda visas pastangas, kad šis bazaras būtų sėkmingas. Jau beveik viskas surengta.

Kalbant apie bazarą, neprošalį paminėti, kas ten bus. Kiekvieną vakarą bus programa — koncertas, kumštynės, kalbos ir tt. Taip pat bus duodamos dovanos už durų tikieta. Forest City klebonas kun. Paukštis pasirijęs subytį Kingstono klebono su dovanomis. Kun. Inčiūra pridėjo turēt 8 pėdų gaidį. Tas niekis. Kun. Paukštis pridėjo turēt gaidį 16 pėdų.

Kun. Paukštis kviečia visus apylinkės ir iš toliau lietuvius nepamiršt atsilankyti į minėtą bazarą. *Patyrys*

DETROIT, MICH.

Svečiavosi Iz. Jurčaitė

Izabelė Jurčaitė iš Toronto, Ontario, savaitę praleido Detroit, Mich. Pas buvusius totoričius Dereškevičius smagiai laiką praleido, susipažino su daugeliu žmonių. Izabelė Jurčaitė yra gabi veikėja lietuvių tarpe, ypač atsižymėjusi šokiškė įvairiuose vakaruose, scenoje, ir yra publikos mėgiama, kaip gabi vaidintoja. *Antanas B.*

KUN. I. F. BOREIŠIS SUGRĮŽO

DETROIT, Mich. — Rugsėjo 21-mą kun. I. F. Boreišis sugrįžo iš Lietuvos. Stoty sutiko kun. B. M. Pauliukas, O. P., ir būrelis dr-jų bei kuopų atstovų. Pas V. Danisevičius buvo surengti pietūs, kur drauge su klebonu kun. Boreišiu vaišinosi ir dalinosi Lietuvos išpuodžiais. Kun. Boreišis Lietuvoje aplankė daug vietų, buvo nuvažiuavęs į Vilnių, daug ką patyrė, pamatė.

Rugsėjo 30 d. Lietuvių svietainė 6-tą val. vakare įvyks sutiktuvės gerb. kun. Boreišio. Jis viešai išpasakos visus išpuodžius patirtus Lietuvoje ir pavergtame Vilniaus krašte. Šios sutiktuvės bus visiems žingeidžios, kadangi gerb. kun. Boreišis yra įžymus prakalbinkas, visų Detroito lietuvių buvo ir yra mylimas, kaip tikros tiesos skelbėjas, visur pasižymėjęs patrijotiškumu.

Kun. I. F. Boreišis yra L. R. K. S. A. 265 kp. narys, prieš išvažiuojant į Lietuvą ragino, kad vajuos laike pasidarbautų prirašant naujus narius. Kelionika liko prirašyta, bet da to negana. Dabar vėl pasiryžęs

prie kiekvienos progos nurodyti LRKSA. svarbą. Šiame parengime irgi pateiks gražių minčių.

Visi rugsėjo 30 d. dalyvaukite Lietuvių svietainė 6-tą val. Muz. J. A. Blažys programą pamar-gins dainomis. Po programos šokis. Visas pelnas šv. Antano parapijos naudai. Rengia visos draugijos ir kuopos. *Mat.*

PITTSBURGH, PA.

Pranešimas Pittsburgho ir apylinkės lietuviams

Džiaugiamės mes amerikiečiai, džiaugiamės visa Lietuva atgavusi laisvę, nepriklausomybę. Bet tarsi mūsų džiaugsmas nėra pilnas, nes Lietuvos širdis — sostinė Vilnius — pavergtas, atskirtas nuo Lietuvos kūno vos plaka...

Kiekvienas tikras Lietuvos sūnus ir dukterė prisiminė pavergimą (spalių 9) dieną nuliūsta ir tuo liūdesiu nori bendrai pasidalyti su kitais. Todėl netik Lietuvoje, bet ir čia Amerikoje didesnę lietuvių kolonijos visų pažvalgų lietuviams susieina bendrai tuo liūdesiu pasidalyti.

Kad tokį susiejimą čia Pittsburghe padaryti, tai Lietuvių R. K. Federacijos Pittsburgho apskritis sukvietė nori srovai pasidalyti su kitais. Todėl netik Lietuvoje, bet ir čia Amerikoje didesnę lietuvių kolonijos visų pažvalgų lietuviams susieina bendrai tuo liūdesiu pasidalyti.

Kad tokį susiejimą čia Pittsburghe padaryti, tai Lietuvių R. K. Federacijos Pittsburgho apskritis sukvietė nori srovai pasidalyti su kitais. Todėl netik Lietuvoje, bet ir čia Amerikoje didesnę lietuvių kolonijos visų pažvalgų lietuviams susieina bendrai tuo liūdesiu pasidalyti.

Vilniaus užgrobito diena pripuola spalio 9 d., bet patogumo dėliai bendras tos dienos paminėjimui susiejimas įvyks sekma-dienį, spalio 7, lygiai 5 valandą vakare, Lietuvių Piliiečių svietainė, 1723 Jane St., S. S. Pittsburgh, Pa. Tat šiuo metu visus, kas tik myli tėvynę Lietuvą ir dar nėra išsižadėjęs jos širdies Vilniaus, kviečiame atsilankyti į minėtą bendrą paminėjimą Vilniaus užgrobito dienos. Įžanga veltui. Visi ateikite. Išgirsite gražių dainelių, pasiklausysite įdomių prakalbų.

MANCHESTER, CONN

Vardai d-jų ir asmenų, kurie aukojo “Lituanicos II” skridimui

Po \$5.00: LRKSA. 216 kp., SLA. 207 kp. ir Manchester Lietuvių Bendrovė; po \$2.00: J. Petrauskas, A. Brazauskas, MSRKA. 57 kp., C. Paulauskas, A. Mačiūnas; po \$1.00: J. Krauzaitis, J. Gudžiūnas; po 50c: H. Kliukinskienė, T. Tamošaitis, A. Tvaronaitis, A. Mankelevičius, L. Melieška, P. Lemežys; po 25c: J. Boka, Hillie Brazauskas, C. Rashimas, V. Zorskis, J. Venclovas, A. Zorskis, S. Vaichouski, K. Abraitis, J. Krauzauskas, V. Raudonis, P. Jasionis, A. Balčiūnas, A. Balčiūnas, Jr., A. Blužas, Alice Petronis, E. Muzikevičius, M. Inčius, J. Bujavičius, P. Zakievič, K. Augustinaitis, J. Mozūras, J. Bastis, C. Kibart, S. Lukas, K. Zukauskas, A. Bujavičius, A. Andrulaitis, J. Kuzas, A. Silkauskas, V. Gudžiūniene, A. Blužas, J. Katkauskas, V. Abraitis, M. Laurinas, J. Valentavičius, Kaz. Sakalauskas, Mrs. George Mitchell, K. Žilinskas, A. Sokas, A. Palažienė, M. Kriškūnaitė, T. Kovas, O. Olijonienė, F. Kvašis, Ona ir Kastė Zikai, J. Lobikis, V. Jurgelavičius, J. Tamošaitis, H. Jurgelavičienė, P. Rowe, Leo Rowe, George Rowe, Alice Rowe, B. Pinkas, B. Roman, Mrs. Kaminski, T. Makulis, J. V. Kaminskas, S. Alcavage, F. Kibart, J. M. Vilkelis, J. P. Mitkus, A. Užupis, J. P. Ambrasas, M. Ignatavičienė, Mrs. Matulevičienė, Vytautas Birutis, F. Sadonis, K. Buikauskas, K. Karpuškienė, A. V. Rudys, V. Slerpa, J. J. Zioba, J. Ruginis, A. Vaičiukevičius, A. Plaga, A. Petronis, K. Andrušienė, A. Bailsienė ir H. Mirz, A. Giraitis, J. Vilahmokas — 30c.

KAIP KITADOS RUSAI LIETUVIUS GAUDYDAVO Į KARIUOMENĘ

Dabar Lietuvoje visiems labai paprastas dalykas, kad žmogus sulaukęs 21 metų turi eiti tarnauti į kariuomenę. Paskirtą dieną visi kariuomenės šaukiamieji, taip vadinamieji naujokai, niekur nesislapsto, bet tiesiog vyksta ten, kur jiems reikia ir per ištus metus mokosi savo tėvynę nuo priešų ginti. Ištar-navę nustatytą laiką, jie vėl grįžta į namus ir vėl gali toliau dirbti savo pamėgtą darbą.

Visai kitaip jauni Lietuvos vyrai elgdavosi rusų laikais. Mat, tuomet kariuomenėje reikdavo tarnauti keletą ir net kelioleką metų. Todėl visi rusų kariuomenės tarnybos labai vengdavo, jie net darydavo įvairius kūno sužalojimus ir kitokius kenksmingumus, kad tik nepatektų į kariuomenę. Tada ir kariuomenėje tarnauti buvo ne taip lengva, kaip dabar lietuviškoje kariuomenėje.

Anais laikais nemažam skaičiui Lietuvos jaunų vyrų išvengti rusų kariuomenės padėdavo ir aukštas vietas užimantieji lietuviai. Kalbama, kad daug vyrų “išbrokydavo” daktaras Kazys Grinius, buvęs Lietuvos prezidentas, kuris tuo laiku buvo gar-siu gydytoju Svalkijoje. Kai kurie vengdami rusiškos karo tarnybos pabėgdavo net į užsienį. Gal ne vienas toks lietuvis dabar gyvena Amerikos Jungtinės Valstybės ir kitur. Savaimi aišku, kad tada lietuviui tarnauti rusų kariuomenėje buvo beveik tas pats, kas ir dirbti prieš savo kraštą, nes reikdavo

visuomet galvą guldyti už Lietuvos engėją carą.

Kai artindavosi stojimo laikas į kariuomenę, dauguma lietuvių nuo tos prievolės slapstydavosi. Tada juos pradėdavo gaudyti rusų žandarai. Saltyšiai taip pat turėdavo padėti pagauti savo kaimo vyrus. Ne vienam tada lietuviui tekdavo slapstytis miškuose ar pas savo pažįstamus, kad tik išnešus žandaro kulipkos nesužeistą kailį. Žandarai išieškodavo visus namus, bet nieko neradę sėsdavo į vežimus ir išvažiuodavo.

Daug žandarams gelbėdavo ir degtinės stikluokas. Naujokas gerai pavaišindavo rusiškų žandarų ir tie tyčiomis jo nepagaudavo. Ilgainiui žmonės taip išugdėjo, kad žandarus beveik dažinai papirkdavo, ir rusiškoms kariuomenės išvengdavo. Bū-davo, kaip dabar lietuviškoje kariuomenėje. Anais laikais nemažam skaičiui Lietuvos jaunų vyrų išvengti rusų kariuomenės padėdavo ir aukštas vietas užimantieji lietuviai. Kalbama, kad daug vyrų “išbrokydavo” daktaras Kazys Grinius, buvęs Lietuvos prezidentas, kuris tuo laiku buvo gar-siu gydytoju Svalkijoje. Kai kurie vengdami rusiškos karo tarnybos pabėgdavo net į užsienį. Gal ne vienas toks lietuvis dabar gyvena Amerikos Jungtinės Valstybės ir kitur. Savaimi aišku, kad tada lietuviui tarnauti rusų kariuomenėje buvo beveik tas pats, kas ir dirbti prieš savo kraštą, nes reikdavo

Dabar Lietuvoje jau nebėra žandarų, nebėra rusiškoms kariuomenės. Visur savi lietuviški karieivėliai tu pačių tųjų lietuvių užauginti savo kraštą ginti ruošiasi, linksmai dainuoja, nes žino, kad kariaus už savo žmones, už savo tėvų žemę.

38 BANKAI BUS REORGANIZUOTI

Washington. — Rugsėjo 22-ą pinigų komptrolierius J. F. T. O'Connor paskelbė apie 38 nacionalių bankų reorganizavimo planų užgyrimą. Jų visų turtas siekia \$52,896,000.

Iš reorganizuojamų bankų pažymėtini šie: National Bank of America, Pittsburgh, Pa., Citizens National Bank, Shenandoah, Pa.; First National Bank, Shenandoah, Pa., Farmers National Bank, Reading, Pa.; Penn. National Bank and Trust, Reading, Pa.; Reading National Bank and Trust Co., Reading, Pa.

Aukščiau pažymėtuose bankuose, berods, esama daugiau ar mažiau ir lietuvių sunkiai uždirbtų ir sudėtų pinigų.

JAPONIJA IŠPERKA RYTŲ GELEŽINKELI

Santykiai su Sovietų Rusija Pagarės

Tokio, Japonija. — Rugsėjo 28-ą oficialiai paskelbta apie japonų užsienio reikalų ministerio Koki Hirota ir Sovietų Rusijos ambasadoriaus dr. K. Jurenev susitarimą kas link Kinijos Rytų geležinkelio.

Sovietų Rusija esą par-duodanti pusę geležinkelio šero už 140,000,000 jėnų (\$40,000,000), plus \$30-

Viso surinkta \$51.05. Persiuntimas pinigų 18c. Nusiųsta Lituanicai Antrajai \$50.87.

Daugiausia auksų surinko J. Brazauskas, kiti rinkėjai — P. Ambrasas, A. Birieta, J. Giraitis, J. V. Kaminskas, K. Karpuškienė, J. Petrauskas.

Visiems auksų rinkėjams ir aukotojams komiteto nariai—pirm. P. Ambrasas, rašt. A. Birieta, išdininkas J. Brazauskas — taria nuoširdų acių.

Mūsų kolonijoj sunku buvo didesnę auksų sumą surinkti, kadangi žmonės labai suvargę nuo bedarbės. *A. Birieta*

000,000 jėnų (\$8,700,000) atleisčių darbininkų algoms.

Kaip žinoma, Kinijos Rytų geležinkelis, einantis per Manchukuo, kuri šalis dabar randasi Japonijos globoje, buvo nesuapratimų mazgas tarp Sovietų Rusijos ir Japonijos. Kaip ir buvo pramatoma, Japonija, naudamosi Tolimų Rytų nugalima valstybe, darė įvairias intrigas ir spaudimus, kad Sovietų Rusijos įtaką visai sumažinti. Kaip matoma, Japonija savo tikslo atsiekia.

JUDAMIEJI PAVEIKSLAI IŠ LIETUVOS

Kuriuos rodyš A. Peldžius

Pamatykite istoriškus lietuvių paveikslius — “KLAIPĖDOS ATEMIMĄ IŠ PRANCŪZŲ.” Tai labai įdomūs paveiks-lai.

Taipgi pamatysite Dariaus ir Girėno išskridimą iš New Yorko ir jų žuvimo vietą — Soldiną. Pamatysite Pasaulinį Karą su visomis jo baisenybėmis. Pamatysite smarkiausias atakas, orlaivų kovas su viens kitu, laivų skandinimą ir tt.

Be to pamatysite Lietuvių Aviacijos Dieną Harken Airporte ir labai juokingą komediją.

Šie paveiksliai bus rodomi sekančiose parapijų salėse, 7:30 val. vakare.

Šv. Juozapo par. So. Chicago, pėtmyčioj, rugsėjo 28.

Šv. Jurgio par. Bridgeporte rugsėjo 29 ir 30.

Šv. Kryžiaus par., Town of Lake, spalio 7 ir 8 d.

Aušros Vartų par. spalio 9-tą dieną.

Įžanga suaugusiems 25c., vaikams 10c.

A. L. R. K. VARGONINKŲ SA-GOS VALDYBA

Dvasios Vadas—Kun. J. Simonaitis, 211 Ripley Pl., Elizabeth, N. J. Pirmininkas—J. Brazaitis, 2225 So. Irving Ave., Chicago, Ill. Vice Firm.—A. Stanauskas, 159 New York Ave., Newark, N. J. Raštininkas—N. Kulyš, 1619 N. Damen Ave., Chicago, Ill. Išdininkas—R. Janušauskas, 2259 W. 107th St., Chicago, Ill. Knygūis—J. Brundza, 45 Havemayer St., Brooklyn, N. Y.

Tel. Henderson 0732
VINCAS DEBESIS
Seniausias Lietuvis Namų Popieruotojas, Maliautojas, Plasteriuotojas
Abelnai atlieka visą medžio darbą
7607 Star Avenue
CLEVELAND, OHIO

STONIS
RESTAURANT
Lietuviška valgykla, kurioje galima gauti skaniausių ir geriausių lietuviškų valgių ir le-gališkų gėrimų—apačioje ir viršuje.
6824 SUPERIOR AVE.

VIENATINIS VIETINIS PASTOVUS LIETUVIS
Real Estate ir Generalis Apraudos Agentas
19 Metų Praktikos Tame Biznyje
P. P. MULIOLIS
6606 SUPERIOR AVE., CLEVELAND, OHIO
Tel. Henderson 6729

Tel. Henderson 9292
NIKODEMAS A. WILKELIS
Laisniuotas Lietuvis Graborius
Neturint vietos savo namuose, pas jį galima pašarvoti
6522 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

DELL E. JAKUBS-JAKUBAUSKIENE
Laisniuota Graborė—Lincense Funeral Director
LITHUANIAN FUNERAL HOME
Automobiles and Invalid Car Service
6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio
North of Superior at E. 67th St. Tel. Endicott 1763

Tel. Henderson 6716
ST. CLAIR BAKERY
Kepa skaniausią ir geriausią ruginę ir kvietinę duoną.
Norintieji jos gauti namuose ar krautuvėse, kreipkitės pas
K. OBELS-OBELIENI
6212 Superior Ave. (1404 E. 66th St.) Cleveland, O.

Vietinės Žinios

P-LĖS I. STULGAITYTĖS IR K. ŠNIPU SUTUOKTUVĖS

Irena Stulgaitytė-Snipienė

Pirmadienį, rugsėjo 17, apie 9:30 val. ryte, žmonės pėsti ir važiuoti traukė į Šv. Trejybės bažnyčia, Wilkes-Barre, kur įvyko p-lės Irenos Stulgaitytės su Klemensu Šnipu sutuoktuvės. Bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių.

Vestuvės darė žmonėms nepaprasto įspūdžio. Muzikas Stulgaitis, Šv. Trejybės parapijos veteranas vargoninkas, kuris ir pats buvo susilūbuotas šioj bažnyčioj (tik tuomet dalyvavo kiti žmonės), įvedė į bažnyčią savo dukrelę Ireną ir nuvedęs prie altoriaus padavė jaunavedžiui. Jaunavedys su pabroliais išėjęs iš zokristijos pasitiko jaunąją prie altoriaus.

Prasideda šv. mišios, kurias atnašavo klebonas J. K. Miliauskas; diakonu kun. J. Šupšinskas; subdiakonu kun. V. Kupstas; ceremonijerium kun. J. Auruškevičius. Taipgi prie altoriaus sėdėjo monsignoras J. V. Miliauskas, kun. J. V. Inčiūra ir kun. P. Laughney.

Vargoninkų choras labai gražiai sugiedojo "Veni Creator." Mišias giedojo visas parapijos choras, nes p-lė Irena priklausė chore nuo jaunų dienų, tai choras pasitarnavo jai pagiedodamas mišias. Laikė mišiu duetu giedojo p-lė Ona Miliauskaitė ir Petras Čukonis.

Laikė šv. mišių jaunavedžiai ir pabroliai su pamargėmis priėmė šv. Komuniją. Labai senai tokios gražios sutuoktuvės įvyko Wilkes-Barre bažnyčioj.

Vestuvės pas jaunojo motiną

Vestuvėninkai į bažnyčią išvažiavo iš Stulgaičių, kur buvo susirinkę būrelis draugų juos išleisti į šliužą. Sugrįžę iš bažnyčios ir truputį užkandę, važiuavo nusifotografuoti. Sugrįžo į jaunojo motinėles namus, 25 Harkins Lane, kur įvyko vestuvės. Vestuvėninkams pasitiko didelis būrys žmonių. Prasidėjo pietūs. Atvažiuo kun. J. K. Miliauskas, kun. V. Kupstas, kun. J. Šupšinskas, kun. V. Nanorta, kun. P. Laughney, monsignoras

J. V. Miliauskas, kun. J. Auruškevičius. Nuo dabar prasidėjo tikros vestuvės. Žmonės važiuo iš visur. Kadangi vestuvėse dalyvavo tiek daug žmonių, tai name visi nebūtų tilpę. Tat dideliame kieme yra keturių automobilių garažas, tai ten gėrė ir šoko, o valgė name. Atrodė, kaip kokis piknykas.

Vestuvėse dalyvavo Mr. ir Mrs. Frank Moyles iš Long Island, Dr. ir Mrs. Bravis ir Mr. ir Mrs. Lynn iš Binghamton, N. Y. Taipgi vestuvėse dalyvavo "Garso" ir Susivienymo štabas ir visi vargoninkai su žmonomis.

P-lė Irena Stulgaitytė virš penkių metų dirbo prie Susivienymo.

Kaip jaunavedžiai, taip ir pabroliai su pamargėmis buvo tinkamai gražiai pasipuošę.

Vyriausia pamergė buvo p-lė Genovaitė Kupstaitė, o vyriausiu pabroliu Jeronimas Stulgaitis. Kiti pabroliai ir pamergės buvo St. Kamarauskas su p-lė Elena Mensickaite ir Pranas Kavaliauskas su Elena Snipaite.

Vestuvės tęsėsi net per keturias dienas, užsibaigė pas Jurgį Vaišnį.

Jaunavedžiai išvažiavo praleisti "honeymoon" į New Yorką. Sugrįžę apsigyvens Butler, Pa., ten jaunavedys tarnauja steito policijoj.

Jaunavedžiams linkime laimingo ir gražaus gyvenimo.

LANKESI SUSIV. CENTRE

LRKSA. 30 kp. narys I. J. Norcika iš Scranton, Pa., 270 kp. iš Binghamton, N. Y., P. S. Rakauskas. Pasitarta vajas reikalui. Taip pat lankėsi 274 kp. iš Maspeth, N. Y. Motiejus Tulaba. Buvo apsiestojes pas p. Spūdį Kingstone.

EDVARDO PILECKIO LAIDOTUVĖS

Ketvirtadienio ryte, rugsėjo 20, įvyko iškilmingos ir sykiu liūdinos Edvardo Pileckio laidotuvės, kuriam rugsėjo 14, anksčiau, gryštant iš Sugar Notch, pradėjus lyti, Ashley, Hazle St., automobilius paslydo ant šlapio rėlių ir smogė į stulpą. Automobilius taip smarkiai trenkė į stulpą, kad velionis buvo išmestas į ten gyvenančių žmonių kiemą. Jo buvo perskelta galva ir sulaužyti kaulai nuo ko sekmdienį, rugsėjo 16 ir mirė.

Iš namų, Sheridan St., nulydėtas į Šv. Trejybės bažnyčią, kur kun. J. K. Miliauskas atnašavo šv. mišias prie didžiojo altoriaus o kun. V. Kupstas ir monsignoras J. V. Miliauskas laikė mišias prie šoninių altorių.

Į bažnyčią susirinko daug žmonių. Į kapines lydėjo apie 50 automobilių. Palaidotas Plymoutho šv. Kazimiero parapijos kapinėse, Muhlenburge.

Velionis buvo sūnus L. R. K. Susivienymo veterano, taipgi Wilkes-Barre lietuvių veikėjo Silvestro Pileckio sūnus.

Velionis Edvardas buvo jaunas vaikinvas vos apie 22 metų amžiaus. Iš mažų dienų buvo geras ir paklusnus vaikas.

Keli metai atgal Edvardas buvo apleidęs namus. Bet, kad jis buvo geras vaikas, tėvai dėjo visas pastangas ir jį surado. Sugrįžus namo visuomet gyvenon santalikoje su namiškiais iki grabo lentos.

Nuliūdime paliko tėvą, motiną, vyresnį brolį ir tris seseris.

VISIEMS AČIŪ!

Didelėje mūsų nuliūdimo valandoje, iš priežasties nelaimingos mirties mūsų sūnaus Edvardo, visiems mūsų draugams ir prieteliams, kurie lankė, dalyvavo laidotuvėse, užsakė Šv. Mišias ir gėlių vainikus, esame dėkingais.

SILVESTRAS PILECKIS IR ŠEIMA

NAUJAS LIETUVIS GRABORIUS

Pranas Kavaliauskas, jaunas lietuvis graborius, atidarė graborystės įstaigą po numeriu 199 Hazle St.

Jo tėvas Kavaliauskas buvo graborium per daugelį metų, bet jis užima jo vietą.

Pranas baigė Wilkes-Barre mokyklas. Graborystės kolegiją baigė Philadelphiaj. Buvo Am. Jungtinių Valstybių kariuomenėje. Prie kariuomenės graboriaus Washingtono ir Baltimore. Išvažinėjęs Amerikos lietuvių kolonijas ir prisiziūrėjęs naujaisiu metodų graborystės bizny.

MIRĖ MOTIEJUS KVEDAS

Penktadienio ryte, rugsėjo 21, Mercy ligoninėj mirė Motiejus Kvedas, gyv. 25 Harkins Lane, Wilkes-Barre, Mrs. Snipienės, muz. Stulgaičio žento motinos brolis. Vos į trečią dieną po Stulgaitės ir Šnipo vestuvių tam pačiam name įvyko šermėnys. Laikė vestuvių jis buvo ligoninėj.

Palaidotas antradienį, rugsėjo 25, iš Šv. Trejybės bažnyčios St. Mary's kapinėse.

Laidotuves gražiai prižiūrėjo graborius Pranas Kavaliauskas.

KINGSTON

PARAPIJOS PIKNYKAS GERAI PAVYKO

Sekmdienį, rugsėjo 23, Paradise parke, prie Harvey's Lake, įvyko Šv. Marijos lietuvių parapijos piknykas.

Nors prieš tą dieną oras buvo gsdinantys ir lijo, bet sekmdienį buvo šilta ir gražu, tai vietelio priūžė neapsakomai daug. Netikėta, kad Kingstone galėtų būti tiek daug lietuvių.

Kaip buvo skelbta, tai įvyko ir programa.

Kadangi virvės traukimui "kaulakutai" nesudarė absoliutės daugumos, tai traukimas įvyko tarp vedusių ir "singelių." Traukta per tris sykius. Žinoma, žėnocijai nutraukė, nes tarp jų buvo "dužėnų" vyrų.

Benis Linda laimėjo lenktynes.

Kadangi vakarykščiai buvo liję ir žemė buvo šlapia, tai daugiau programos nebuvo galima pildyti.

5:30 pavilijone, ant vandens, buvo muzikalė programa. Vadovaujant muz. J. J. Šaučiūniui parapijos choras gražiai padainavo.

Baliavota labai gražiai. Šokimas buvo neapsakomas. Jonavičius su Antanynu šoko tiek, kiek jie niekad nebuvo šokę. Neteko girdėti, kuris kurį "sulytino."

Nieks nesitkėjo, kad privaziuotų tiek daug žmonių.

Klebonas ir parapijos komitetas patenkinti tokiu geru minėto piknyko pasisekimu.

Juras Ridzikas

DRAUGIJŲ ĮGALIOTINIAMS ŽINOTINA

Sekmdienį, tuoj po sumai, bažnytinėj svetainėj bus draugijų atstovų susirinkimas galutinam suorganizavimui Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus. Taipgi bus aptarta einantys tos organizacijos reikalai.

Draugijų atstovai, nepamirškite dalyvauti. Laikinas Komitetas

IŠ SODALIEČIŲ VEIKIMO

Percitą sekmdienį Šv. Marijos parapijos sodalietės laikė susirinkimą parapijos svetainėj po pirmų mišių.

Sodalietės rengia card party ir bingo vakarėlį spalį 28, sekmdienio vakare. Jau gal esate girdėję, kad Kingstone merginos moka labai gardžius pyragus iškepti, tai atėję galėsite paragauti. Taipgi bus dovana prie kiekvieno stalo.

Marijona Basanavičiūtė yra šio vakaro pirmininkė. Tikietų galima gauti pas draugijos narses. J. P.

PAMINEJO VENSLAUSKŲ SUKAKTUVES

Rugsėjo 24-tą, Juozo ir Elenos Venslauskų giminės, kūmėkūmos, draugai ir pažįstami, jų vedybinio gyvenimo 15 metų sukaktuvių progą, jų pačių namuose, 612 Main St., Edwardsville, Pa., surengė vakarą.

Jubiliejtantai gavo gražių dovanų. Susirinkę linksmai praleido laiką.

Jubiliejtantai Juozas ir Elena Venslauskai yra įžymūs Kingstone ir Wyoming Klonio veikėjai.

PITTSTON

VILNIAUS GEDULO PAMINĖJIMUI

Rugsėjo 23 d. Piličių Klubo svetainėj įvyko Pittstono lietuvių veikėjų bendras susirinkimas Vilniaus gedulo paminėjimo reikale.

Bendrai pasitarus, išrinkta tam tikslui valdyba: A. Galinskas — pirm., J. Kudirka — rašt., Al. Šeporaitis — įžd.

Vilniaus gedulo dieną nutarta paminėt, taip kaip ji supuola, t. y. spalį 9 d.

Paminėjimo iškilmės įvyks Piličių klubo svetainėj. Nutarta kviešti bent du kalbėtojų, šv. Kazimiero parapijos chorą, ir vietinius muzikos talentus. Įžanga visiems veltui.

Rengimo komisijon įeina šie asmenys: J. Laukaitis, P. Seniauskas, J. Čekšys, G. Laukaitis, Ks. Marozas, kun. J. Kasakaitis — garbės narys.

Platesnių žinių tipls sekančiam "Garso" numery. Rašt.

ŠV. VARDŲ DRAUGIJOS SKRITULIŲ LYGOS ŽAIDIMAS

Šv. Kazimiero parapijos Šv. Vardo draugija įsteigė skritulių žaidimo (bowling) lygą. Iki rugsėjo 15-tos žaidimo rezultatai yra tokie:

	Games	Pins	Average
1. J. Joneika	3	547	182
2. L. Shuckstes	3	541	180
3. J. Belunas	3	528	176
4. S. Ochreiter	2	327	164
5. H. Zelonis	3	480	160
6. W. Griestoraitis	3	467	156
7. S. Vairvada	3	462	154
8. F. Piernot	3	446	149
9. B. Agurkis	3	439	146
10. D. Zelonis	3	438	146
11. W. Valingevičius	3	435	145
12. A. Kasulaitis	3	425	142
13. B. Laibinis	3	424	141
14. A. Kiškis	3	420	140
15. F. Marčelionis	3	415	138
16. Rev. Auruškevičius	3	414	138
17. E. Sites	3	413	138
18. B. Valingevičius	3	404	135
19. C. Salus	3	389	130
20. C. Klimavičius	3	374	125
21. L. Ochreiter	3	367	122
22. J. Račkauskas	3	366	122
23. A. Levitsky	3	365	122
24. J. Smalianskas	3	353	118
25. A. Smalianskas	3	309	103
26. A. Stine	3	302	101
27. C. Kižis	3	274	91
28. A. Dobrovolskis	2	180	90
29. R. Galevičius	2	162	81
30. A. Schevets	2	155	78

Komandų stovis:	Won	Lost	Pts.
Grablick Dairy	3	0	4
Sites Undertakers	3	0	4
Stine Restaurant	2	1	3
Kizis Undertakers	1	2	1
Petkus Printers	0	3	0
Klimavich Grocers	0	3	0

J. Joneika, kuris stovi pirmoje žaidėjų vietoje, yra LRKSA. Iždo Globėjas. O. V. Griestoraitis, kuris irgi gan aukštai stovi, yra įžymus LRKSA. veikėjas. Jis yra Grablick's Dairy komandos kapitonas.

MIRĖ

A. a. Ona Ramanauskienė, 48 m., gyv. 19 N. Grant St., Miners Mills, Pa. Mirė rugsėjo 21-ą, palaidota rugsėjo 24-tą šv. Pranciškaus parapijos kapuose. Paliko vyrą, 1 sūnų, 3 dukteris ir 2 seseris.

Ką Aš Girdėjau

Šioj apylinkėj yra apie dešimt lietuvių chorų. Kunigai tarp savęs draugauja, vargoninkai vieni pas kitus svečiuojasi, o choristai vieni kitus užgaulioja, pašiepia ir vieni stotasi aukštesni už kitus. Mano supratimu, tas neatrodo gražiai. Ir iš to nei vienam nėra jokios naudos. Ar nebūtų gražiau, kuomet dabar užteina rudeninių parengimų sezonas, mestų visi tuos savo pasipūtumus ir užgauliojimus vieni kitų, o lankyti si vieni kitų parengimus. Tuomet būtų ir chorams geros parengimų pasekmės ir choristai suėitų į artimesnį draugiškumą.

Kad po 9 val. vakare vaikai ar mergaitės, jaunesni negu 14 metų, nebėgiotų po gatves, Edwardsvilės policija, kiekvienam pagautam, duos po gerą šaukštą castor-oil—ricinos. Ir tai nejuokai. Chief of police Robert Davis dną vakarą nešėsi iš apietikos pilną galioną castor oil. Jis ir burdžius James užklausti, ką jie su tuo castor oil darys, atsakė, kad jam užėmus ofisą, vadinamą "curfew ordinance," su tėvų pagalba buvo vykdoma ir vaikai 9 val. būdavo namie; bet dabar jie vėl matosi iki vėliai vakare. Tat policiją pagavusi vaiką ar mergaitę po 9 val. duos kiekvienam, po pilną šaukštą ricinos. Tokiu būdu jie bus priversti sėdēt namie.

Tur būt, niekur tiek žmonės nebaliavoja, kaip Wyoming Klonny. Vieni kitiems rengia visokiąs vadinamas "surprise parties," "biznieriiai "pig roasts," o draugiškus "card parties" ir šokus. Nučėjai ir viena parengimą, žiūrėk supuola prie tavęs koks desėtkas su tikietais, negali nei apsiginti. Kad jų išvengt, rodosi, tik namie sėdėti, bet kad ir namie atlanda. Jeigu nespėjo į namus tikietai atnešti, tai pašaukia telefonu ir įsako, kad turi iš jo ar jos tikietai imti. Kad nuo tų tikietaių būtlegerių apsiginti, tai visuomet reikia turėti savo draugijos parengimo tikietas. Kaip užsiuola, kad pirktum, tai tuoj pasiūlyk savo. Tokiu būdu arba atsikratysi nuo pirkimo, arba pagelbėsi savo draugijai.

Aną dieną "Garso" lankėsi su reikalais Chas Leagus, populiarus Wilkes-Barre ir apylinkės lietuvis graborius. Jis yra jaunas vyras ir naujas Susivienymo narys. Dabar Susivienymo vajū einant, sakė prirašysias kelioikių naujų narių. Ponas Leagus, nors čia augęs, bet geras lietuvis ir geros širdies žmogus. Savo bizny jis duoda gerą patarimą, todėl žmonės ir myli jį. Mirusių laidojimo reikalais jis jį kreipiasi ir iš kitų Wyoming Klonio miestelių.

Jaunavedžiai Irena Stulgaitytė ir Klemensas Šnipas, kurių vestuvės įvyko rugsėjo 17 ir jie leido "honeymoon" Long Islande, negalėjo užbaigti, turėjo sugrįžti į jaunavedžio dėdes laidotuves, kurias įvyko antradienį, rugsėjo 25-tą. Palaidoję dėdę ir atsiveikė su giminėmis ir draugais, jaunavedžiai Šnipai išvažiavo į Butler, Pa. Po trumpai vakacijai turi užimti tarnystę steito policijoj.

Beny Gibavičius, plačiai žinomas tarp Wilkes-Barre lietuvių, autorius dainos "Mano dėdė turi dvarą," jaunas vyras ir tikras lietuvis, da naujas Susivienymo narys, sako dabar orui atvėsus, pradėsiąs įrašinėti naujus narius į Susivienymą. Jo obalsis — "kuopa turi pasiūsti dešimt delegatų ir sekantį Susivienymo Seimą. Girdi, pirmiau tik pirma kuopa didžiudavosi galinti dešimt delegatų pasiūsti į Seimą. Benis su savo grupe rengiasi kingstoniokus "subyti." Tą jie gali padaryti. Žiūrėkit, kiek Wilkes-Barre jaunu vyrų ir merginų. Jeigu kas juos surašytų ir Susivienymą — kiek tuomet 17 kuopa turėtų narių. Gražus pasiryžimas, bet pažiūrėsim kokios bus pasekmės.

Streiko šmėkla Glen Alden kompanijos kasyklose prašalinta. Thomas Maloney, naujosios angliakasių unijos prezidentas, pareiškė, kad visi skundai, kurie iki šiol buvo Glen Alden kompanijos, jau sutaukyti. Kai kuriose kasyklose pagerintos apyvstovos. Atitrauktos už visokius dalykus mainierų algos bus atlyginos. Reikia pasakyti, kad Maloney rūpinasi visais mainierų reikalais, kas senajai unitai yra labai nesmagu.

Pirmadienį, rugsėjo 24, ūmai nuo širdies ligos mirė gerai žinomas Heights lietuviams, buvęs daug metų salūninkas, Juozas Kunca—Koons, gyv. 63 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa.

Percitą savaitę Mrs. J. Stulgaitienė ir Mrs. F. Gibavičienė išvažiavo į Long Island pasisvečiuoti. Mrs. Stulgaitienė sugrįžo, o Mrs. Gibavičienė pasilikė. Dabar Benis Gibavičius "gyvnsalauja."

Jack E. Barton—Botyrius, gimes ir augęs Minersville, Pa., išdirbęs 11 metų salesmanu prie J. B. Carr Biscuit Co., Pottsville, dabar perkeltas į Wilkes-Barre ir didyji ofisą užimti salesmenadžerio vietą. Jeigu jo draugai norėtų jį matyti, tegu pasiklausia pas Jurgį Vaišnį, Smagu, kad lietuviai įsigauna į aukštesnes vietas.

Antanas Vaitkevičius, Susivienymo Kontrolės Komisijos narys, kuris irasė gerus vyrus ir Susivienymą, kaip Chas Leagus, Benj Gibavičių ir kitus, irgi rengiasi pradėti prirašinėti naujus narius. Sako, kiti kalba, o aš pasirodysiu darbu. Jaunas vyras, Antanai, gali daug naudoti Susivienymui padaryti. Geros kloties!

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu draugai, bet vienas kitam neužsilėdžia.

Būvę dideli Wilkes-Barre sportai, dabar jau vedę, Petras Dambrauskas ir Jurgis Bendoraitis, abu geri draugai ir abu beveiki vienu laiku susilaukė garnio. Petriui Dambrauskui atnešė trečią sūnų, o Jurgiui Bendoraitiui 10 svarų dukrelę. Abu